

OTKRIĆE SVETA *u stripu*

DNEVNIK
NOVI SAD

LAROUSSE

Cena: dinara
BR. 9

MAGELAN na putu oko sveta

VELIKA OTKRIĆA

OTKRIĆE SVETA

Stripovi

LAROUSSE

(Serija od 24 sveske)

Crteži:

Dino Batalja
Hoze Bielsa
Gvido Buceli
Eduardo Koelho
Gvido Krepaks
Mauriljo Manara
Karlo Marčelo
Haime Marzal-Kanos
Rejmon Poive
Enrik Sio
Ferdinando Takoni
Serdo Topi
Alariko Gatija

Scenarija:

Žak Bastijan
Andre Berelović
Pjer Kasteks
Fransoa Lamber
Mino Milani
Žan Olivije
Klod Urđi

Crtež naslovne strane:
Gvido BUCELI

Istraživanje nepoznatog oduvek je predstavljalo izazov za čoveka, posebno za mlad naraštaj. Želja da se steknu nova saznanja, otkriju novi svetovi, bila je jača od svake neizvesnosti, svake prepreke. U istoriji čovečanstva otkrivanja novih svetova stalno je prisutno, i to od trenutka stvaranja prve organizovane društvene zajednice u dolinama Nila, Tigra i Eufrata. Otkrića novih prostora, u vreme robovlasničkog sistema, feudalizma, kapitalizma i u današnje vreme, proširila su granice poznatog, bilo da su činjena brodićima, bilo svemirskim letilicama.

Sva otkrića novih zemalja imala su, ipak, u osnovi ekonomske pobude, u želji za novim izvorima ekonomike, bilo da se radilo o sirovinama, bilo o ljudskoj radnoj snazi. Uprkos svim surovostima, koje su neminovno pratile otkrića novih prostranstava, velika geografska otkrića uspostavljala su mostove među svetovima, dolazilo je do sinteze različitih kultura nastalih na raznim delovima zemaljske kugle. Pokoreni narodi, često upravo pod naježdom konkvistadora, nalazili su u sebi svoj nacionalni individualitet pokrenuvši beskompromisnu borbu za slobodu. Osvajači su, pored prekomernog bogaćenja na račun jevtine radne snage pokorenih, imali za posledicu velike promene u sopstvenim zemljama. Valjda kao nikad dotle velika otkrića su snažno uzdrmla crkvene dogme o metafizičkom nepromenljivom. Vekovima građen autoritet o nepromenljivosti, trajno je uzdrman materijalističkim dokazima o svetu i vasioni. Čovečanstvo je upućeno na nova istraživanja sa materijalističkih pozicija, stvorivši za svagda sumnju u nešto što je do tada bilo neprikosnoveno.

Velika otkrića imala su za posledicu snažne migracione procese. Milioni ljudi potražili su egzistenciju u »novom svetu«. Neki u želji da dožive prosperitet, neki nasilno na dnu broda odvođeni da kao robovi služe osvajačima. Retko naseljena područja »novog sveta« nastanjena su, a dotle pusta polja obrađivana. Došlo je do integracije kultura »osvajaca« i »osvojenih«. Čovečanstvo je postalo univerzalno.

Zbog čega je serija koju preporučujemo zanimljivo i korisno štivo za čitaoce, posebno mlade?

Pre svega, tekst i slika na originalan, autentičan način, držeći se istorijskih činjenica, upoznaje čitaoce sa velikim otkrićima, sa njihove veličanstvene strane, ali i sa svim surovostima i nečovečnostima, koja su ih pratila. Predvodnici i učesnici ekspedicija, u suštini su bili instrument vladajuće klase. Avanturizam i želja za pustolovinama, uz želju da se na lak način obogati, vešto su stavljeni u službu osvajanja novih izvora ljudske radne snage i privrednih dobara. Traženje puta za Indiju, Kinu, Japan, severozapadni, severoistočni prolaz, sve je bilo u funkciji osvajanja »novih duša« i novog prostora. Uprkos svemu, shvatilo se da je zemaljska kugla jedinstvena celina, a čitavo čovečanstvo upućeno na saradnju. Doduše, do ovih saznanja došlo se posle mnogih razaranja i ljudskih žrtava. Iako surovo, čovečanstvo se sa ovom neminovnošću počelo da upoznaje upravo preko velikih otkrića.

OTKRIĆE SVETA u stripu

Sadržaj II kola:

Broj 7: PISARO kod Inka
Broj 8: Pijani brod NA
AMAZONU
Broj 9: MAGELAN na
putu oko sveta

Broj 10: KARTIJE
u Kanadi
Broj 11: NIZ MISISIPI
Broj 12: GUSAR DREJK

OTKRIĆE SVETA u stripu

Broj: 9

Izdavač: NIŠRO »Dnevnik«
Novi Sad –
OOUR Izdavačka delatnost

Direktor:
VITOMIR SUDARSKI
Glavni i odgovorni urednik
OOUR:
Dušan STANOJEV
Recenzent:
dr Ljubivoje CEROVIĆ
Odgovorni urednik:
Sreten DRAŠKOVIĆ
Urednik Izdanja:
Miodrag VUJOVIĆ
Tehnički urednik:
Dušan DIMITROV
Prevodilac:
Ksenija
RAŠOVIĆ-TOMAŠEV
Lektor:
Radojka POPOVSKI
Titl:
Mirjana MILUTINOVIĆ

Adresa Redakcije:
NIŠRO »Dnevnik« – OOUR
Izdavačka delatnost, 21000
Novi Sad, Bulevar 23. oktobra
31. Telefon: 021/21-555, lokal
253. Telex: 14377 YU DNVNS
Žiro račun: 65700-603-6350
»Dnevnik« Novinska,
izdavačka i štamparska radna
organizacija, OOUR
Izdavačka delatnost, 21000
Novi Sad, Bulevar 23. oktobra
31.
Štampa: OOUR Štamparija
Korektura Odeljenje
korekture Štamparije
Novi Sad, 1981.

MAGELAN **prvi put oko sveta**

FRANSOA KSAVIJE **u zemlji izlazećeg** **sunca**

Crtež: Gvido Buceli, scenario: Mino Milani
Crtež: Eduardo Koelho, scenario: Žan Olivije

NIŠRO
DNEVNIK
NOVI SAD, 1981.
OTKRIĆE SVETA
STRIPOVI LAROUSSE

BILANS JEDNOG PUTOVANJA

Verujući da će ako ide na zapad stići do Azije, Kristofor Kolumbo je otkrio jedan novi kontinent. Već krajem XV veka, većina njegovih savremenika shvatila je da se Azija nalazi još dalje prema zapadu i da je Novi svet samo još jedna prepreka više na putu ka ostrvima sa začinicima.

Portugalci, koji su plovili oko Rta dobre nade, taj problem nije interesovao. Ali španski moreplovci pokušavali su, iz godine u godinu, da oplove Ameriku s juga: duž njenih obala tragali su za nekim prolazom koji bi im omogućio pristup blagu Azije.

To što je Magelan uspeo tamo gde nisu njegovi prethodnici, bez sumnje, ima da zahvali svojim izuzetnim navigatorskim sposobnostima, ali pre svega neverovatnoj upornosti. Ništa ga nije moglo zaustaviti: ni zima, ni nepoznata mora, ni strašne bure, kojih se i današnji pomorci plaše, ni neizvesnost njegovih traganja – na kraju krajeva, moglo se dogoditi da taj prolaz ni ne postoji.

Nisu mogli da ga pokolebaju ni oficirske pobune, ni nezadovoljstvo posade koja nije znala pravi cilj putovanja, jer pri polasku iz Sevilje nisu imali smelosti da joj to saopšte, ni glad i skorbut tokom beskrajne plovidbe Pacifikom.

Postignuti rezultati u potpunosti odgovaraju tom neobičnom čoveku. Magelan je ubijen u jednoj besmislenoj borbi, njegovi pratioci pobijeni su prilikom jedne gozbe i, po završenom putovanju, svega osamnaest preživelih pristiglo je u Sevilju na brodu »Viktorija«. Ali tovar začina koji su sa sobom doneli bio je dovoljan da se podmiere svi troškovi ekspedicije, pa još i više. Ne zadovoljivši se time što je otkrio prolaz koji nosi njegovo ime, Magelan je upoznao okean kome je dao ime Pacifik, a za koji se pre njega verovalo da je mnogo manji nego što je u stvari. Iskustvom je dokazao da je Zemlja okrugla. Jer, jedno je znati nešto teorijski, a sasvim drugo videti brod kako se, po prvi put u ljudskoj istoriji, vraća na svoju polaznu tačku ne prestajući da plovi pravo napred.

SVET U ONO DOBA

- 1494. Ugovor u Tordesiljasu: podela novih svetova između Španaca i Portugalaca
Početak ratova u Italiji
- 1507. Novi svet dobija ime po Amerigu Vespučiju: Amerika
- 1508 – 1512. Mikelandelo dekorise Sikstinsku kapelu
- 1509 – 1590. Ambroaz Pare preporodio hirurgiju
- 1513. Balboa otkriva Pacifik
- 1514. Makijaveli piše svoje delo "Vladalac"
- 1515. Pobeda Fransoa I kod Marinjana
- 1516. Novi kralj na španskom prestolu: Karlo I, budući Karlo V
- 1517. Luter u Vitenbergu objavljuje svoje teze o opraštanjima grehova
- 1519. Fransoa I gradi Šambor
- 1525. Francuski kralj zarobljen u Paviji
- 1534. Rable objavljuje "Gargantua"
U Engleskoj, Tomas Mor protiv duhovne moći Henrika VIII
- 1534 – 1535. Žak Kartije u Kanadi
- 1542. Portugalci u Japanu
- 1547. Anri II nasleđuje Fransoa I
Zračenje pesnika "Plejade"
- 1543. Kopernik dokazuje da se Zemlja okreće oko Sunca
- 1549. Joakim di Bele piše "Odbranu i ilustraciju francuskog jezika"
- 1550. Paladio svojim delom obogaćuje italijansku arhitekturu

JEDAN BROD SE VRAĆA SA VRLO
DUGOG PREKOMORSKOG PUTOVANJA.

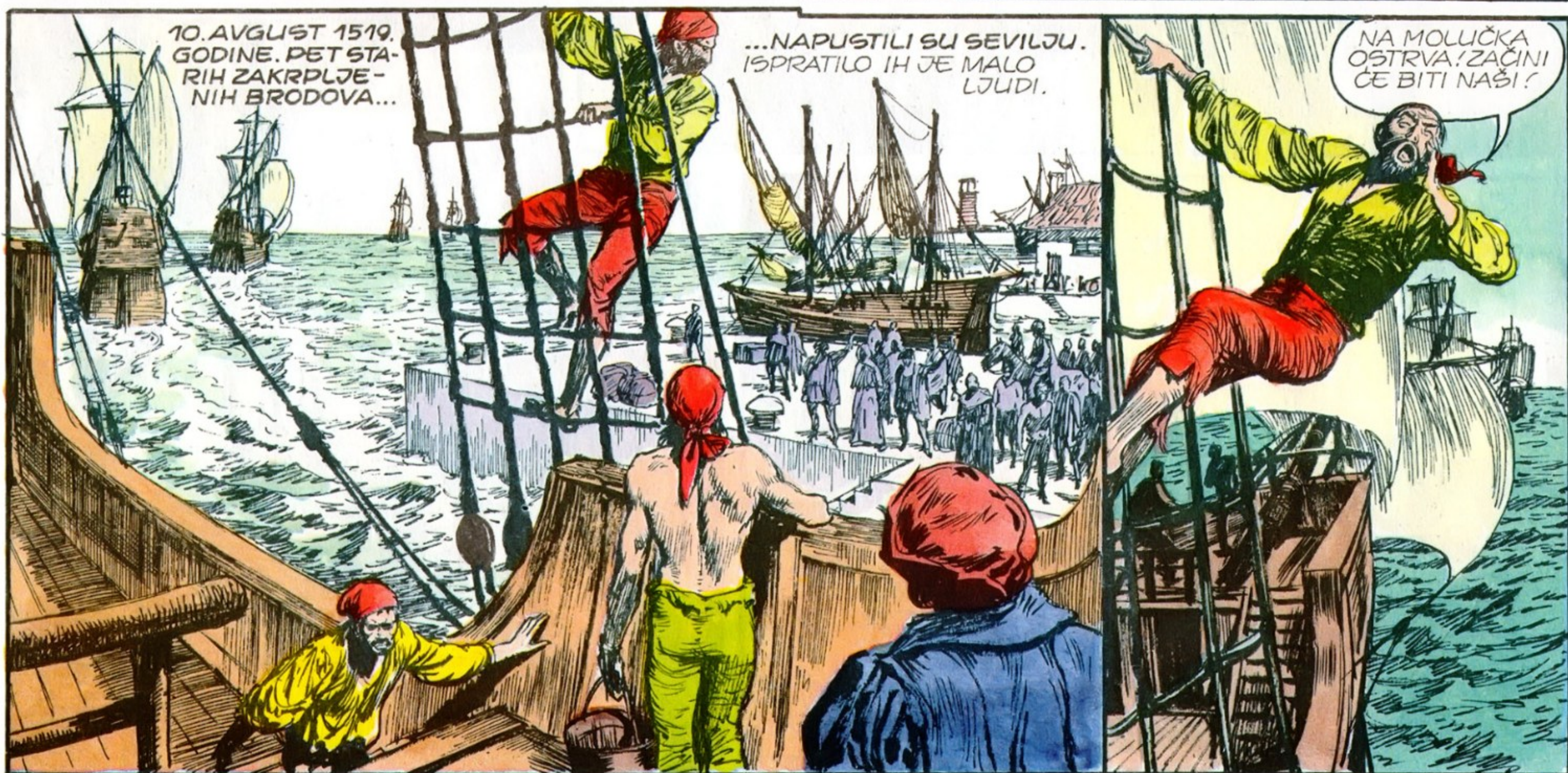
Magellan

POSLE
PLOVIDBE
DUGE DVE
GODINE MOŽEMO
REĆI DA SMO
BOGATI.

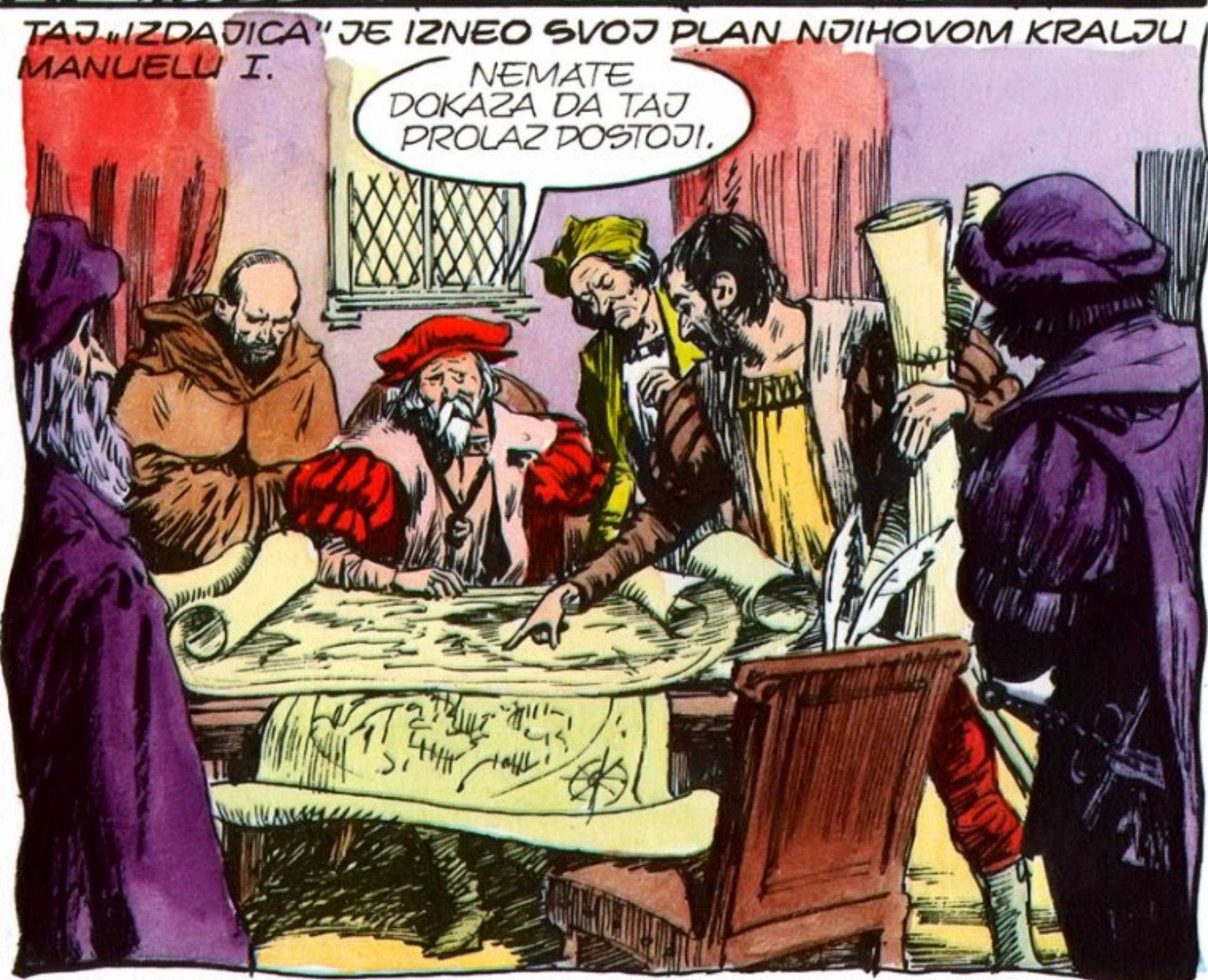
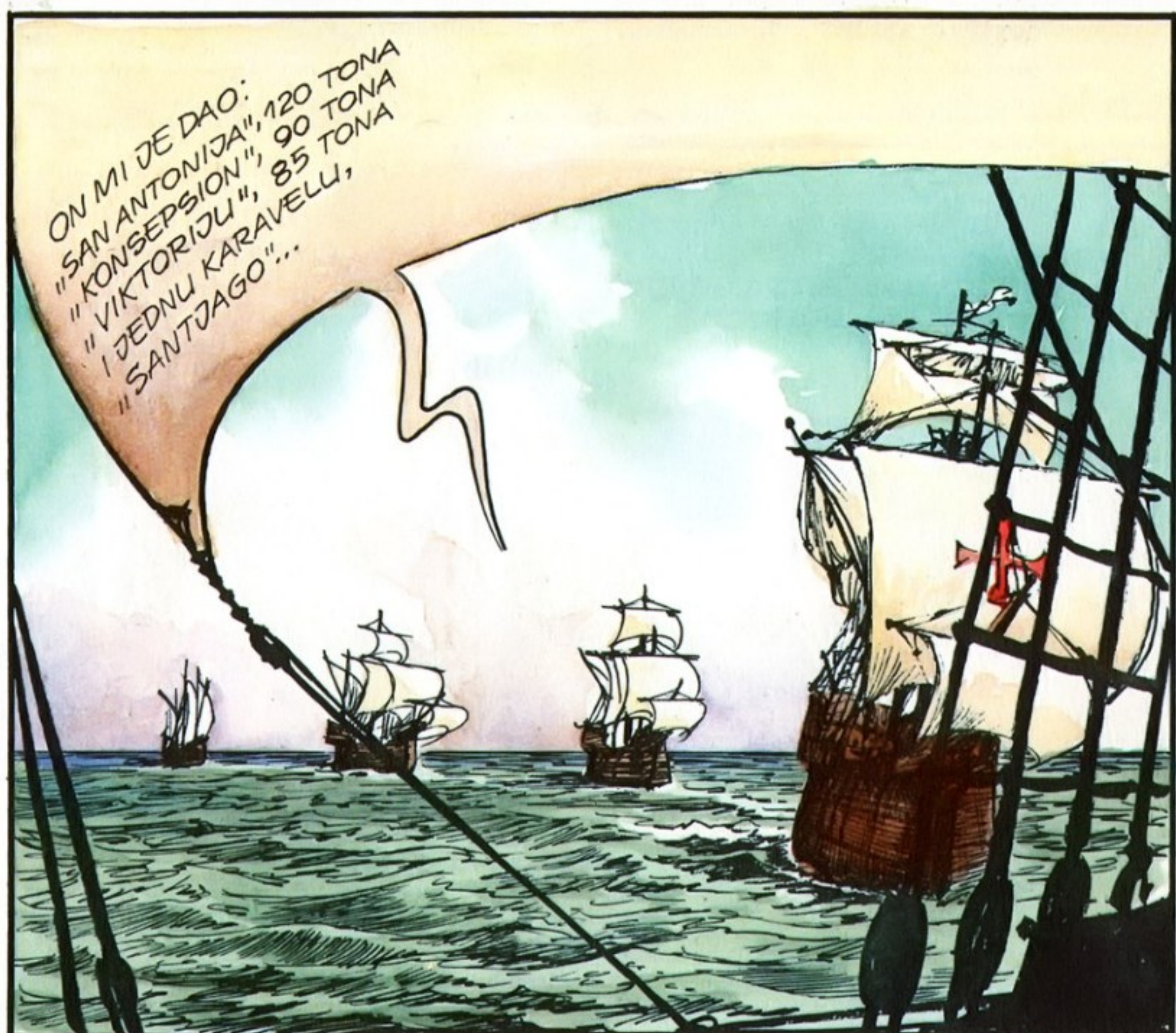
CIMET,
ORAŠČIĆI!
BIBER...
OVO JE
NAŠE
ZLATO!

Zaista, tada, početkom XVI veka,
Evropa je bila željna začina,
neophodnih, kako u medicini tako i
u eksperimentima alhemičara.

Upotrebljavali su ih i za
konzerviranje mesa, a i kao
dodatke jelima.

VASKO DE GAMA
JE PRONAŠAO JEDAN
PUT. ZAŠTO BISMO
TRAŽILI DRUGI?

VELIČANSTVO,
DOZVOLITE MI BAR
DA DRUGIMA PONU-
DIM SVOJE US-
LUGE.

PONUĐITE IH
KOME VAM
DRAGO.

...I TAKO SAM
OTIŠAO U ŠPANI-
JU. SADA VAM JE
JASNO ZAŠTO SAM
POVEO OVU EKS-
PEDICIJU.

DA BI IZBEGAO SUSRET SA PORTUGALCIMA,
MAGELAN NIJE PLOVIO PRAVO SA KANARSKIH OSTRVA
KA AMERICI, VEĆ JE POŠAO DUŽ AFRIKE,
PREMA MIRNIM ZONAMA EKVATORA.
SUNCE JE U ŽENITU. MORE JE KAO ULJE.
NEMA NI DAŠKA VETRA.

POŠADA
JE OBES-
HRABRE-
NA.

DA, ELKANO.
LJUDI SU TI KAO
JEDRA: POTREBAN IM
JE VETAR.
ALI JA ZNAM
I TO...

...DA NA DRUGIM
BRODOVIMA OFICIRI
KUJU ZAVERU.

MEĐUTIM,
KRALJ MI JE
POVERIO
KOMANDU I
JA ĆU JE
ZADRŽA-
TI.

ZBOGOM, ZONO TIŠINE!
PRAVAC PREMA ZA-
ZAPADU!
SVAKE VEČERI SA
BRODOVA SE ČULO...

DOBRO
MORE,
GLAVNI
KAPETANE!
I SREĆNO
PUTOVA-
NJE!

KAKVA
PRIJATNA
DOBRO-
DOŠLICA!

13. DECEMBRA
1519. GODINE,
FLOTA JE STIGLA
U ZALIV RIO DE
ŽANEIRA.

LJUDI
IMAJU TE-
LA OBOJENA
BOJOM
VATRE.

ZADRŽALI SU SE TU TRI-
NAEST DANA, A ZATIM
JE MAGELAN PRODUŽIO.
VISOKO NA NEBU
JUŽNA SAZVEŽDA SIJA-
LA SU NEOBIČNIM SJAJ-
JEM.

OKO POLOVINE JANUARA...

TAMO...
PRAVO
ISPRED NAS
JE ZALIV!

MOŽDA
JE TO
POČETAK
KANALA KOJI ĆE
NAS ODVESTI
PREMA JUŽNOM
OKEANU.

NEKOLIKO DANA KASNIJE...

KAPETANE...
OVA VODA JE
SLATKA!

SLATKA
VODA!
ZNAČI
OVO NIJE
PROLAZ.

U REDU!
ONDA ĆEMO OB-
JAVITI DA GA NE-
MA NA OVOJ
ŠIRINI. A SADA,
**PRAVAC
JUG!**

31. MART 1520. GODINE.
 FLOTA JE BACILA SIDRO U ZALIVU SAN HULIJAN*
 NAMERAVAJUĆI DA TU PREZIMI.

SUTRADAN UJUTRO...

* U Argentini

VOĐA DOBUNJENIKA JE MRTAV.
NJEGOVI LJUDI SU SE POKORILI.

KOLOVOĐE SU PO-
GUBLJENE...

...ILI OSTAVLJENE NA
NEPRISTUPAČNIM STENAMA.

MILOST!
MILOST!

NEMOJTE
OTIĆI!
VRATITE SE!

NE SMEMO PO-
PUŠTITI. AKO NE
BUDEM ODLUČAN,
NIKAD NEĆU
STICI DO MO-
LUČKIH OSTR-
VA!

ZA VREME ZI-
MOVANJA
MORNARI SU
BEZ PRESTAN-
KA RADILI.

POSLE OVO-
GA ĆE DA
KRPE JEDRA...
SOLE MESO...

VEĆ SAM
VIDEO
PATULJKE...
ALI NIKAD
DIVOVE!

NAILAZAK JEDNOG
DZINOVSKOG
STVORENJA PREKI-
NUO IH JE U PO-
SLU.

PRIŠLI SU IM I DRUGI UROBENICI...
BILI SU VRLO PITOMI. ZBOG NJIHOVIM
OGROMNIM STOPALA MORNARI
SU IH PROZVALI
PATAGONCI.

PUTOVANJE SE
NASTAVLJALO.

PRAVAC
NA JUG,
GLAVNI KA-
PETANE!

NA JUG!

SAMO NAŠ
ČUDO MOŽE
SPASTI OD
OVOG RAZ-
BESNELOG
MORA!

JOŠ NI
KAD NISAM
VIDEO OVAKO
VELIKE
TALASE!

3. MAJA 1520. GODINE DOŽIVELI SU NESREĆU:
POTONIO JE "SANTJAGO". OSTALI BRODOVI PRODUŽILI
SU PREMA JUGU.

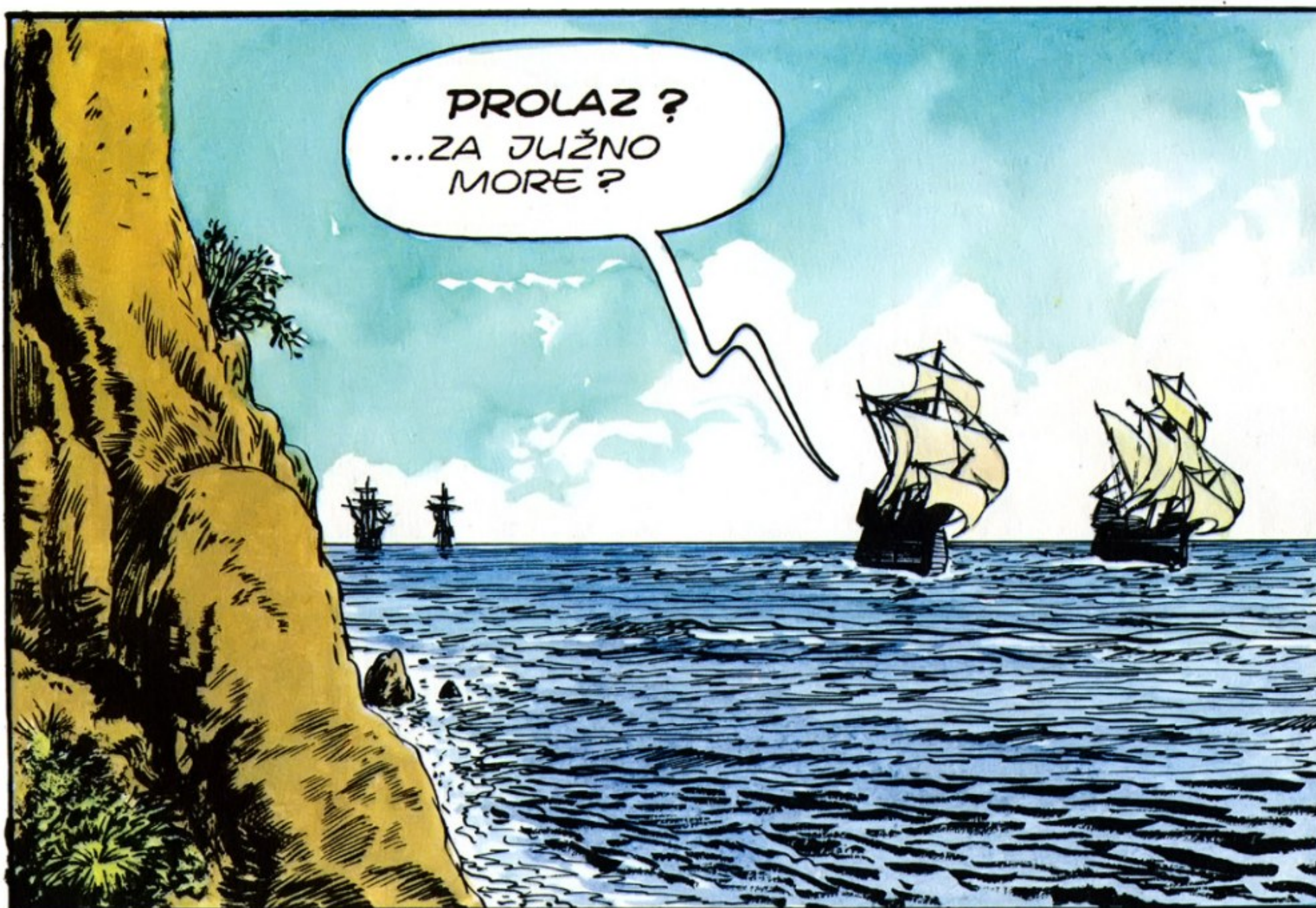

...ILI KANAL?
A ŠTA
AKO JE TO...

RT...
TU PRED
NAMA...

LIČI MI NA
ULAZ U NEKI
ZALIV.

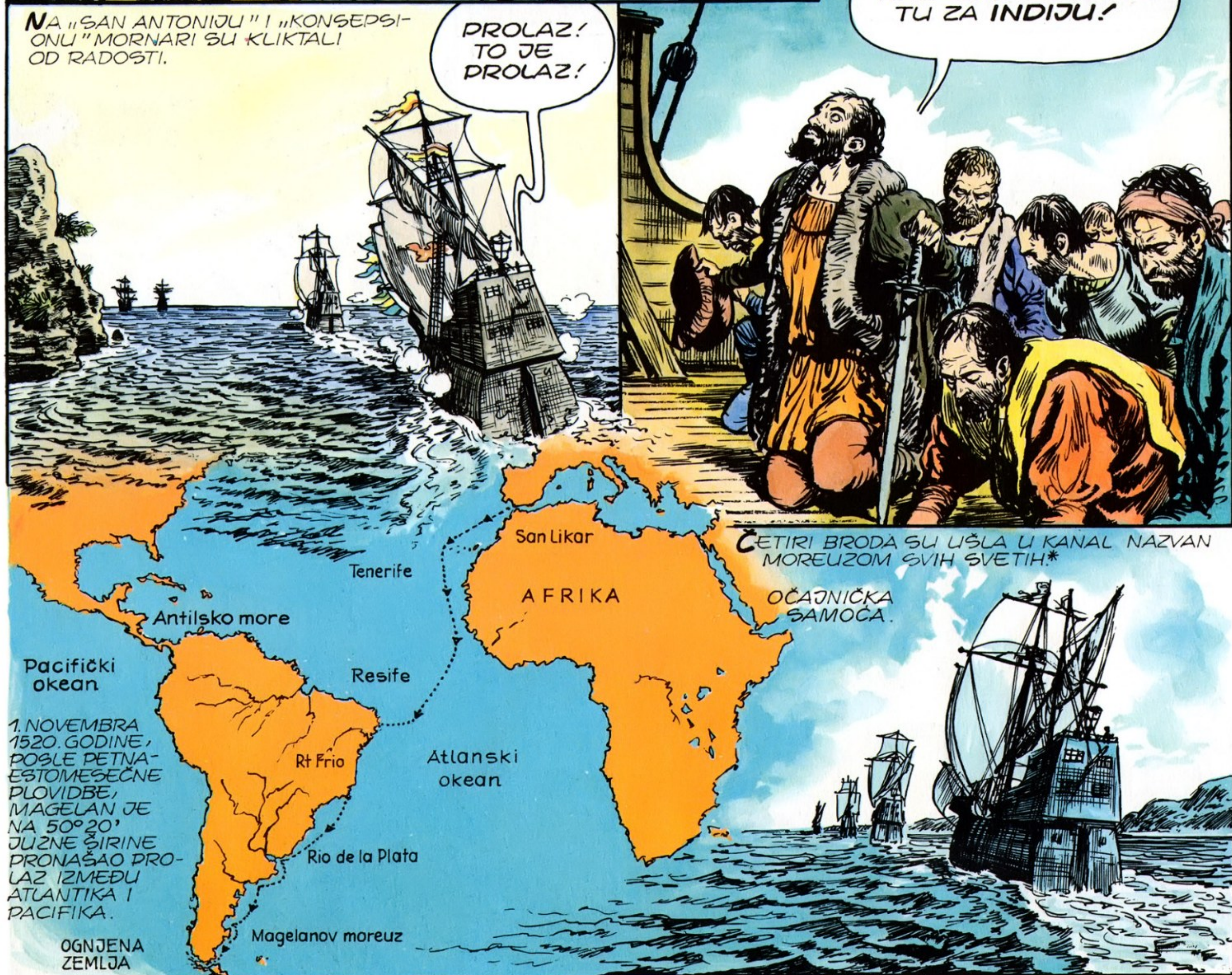

NA "SAN ANTONIJU" I "KONSEPSI-ONU" MORNARI SU KLIKALI OD RADOSTI.

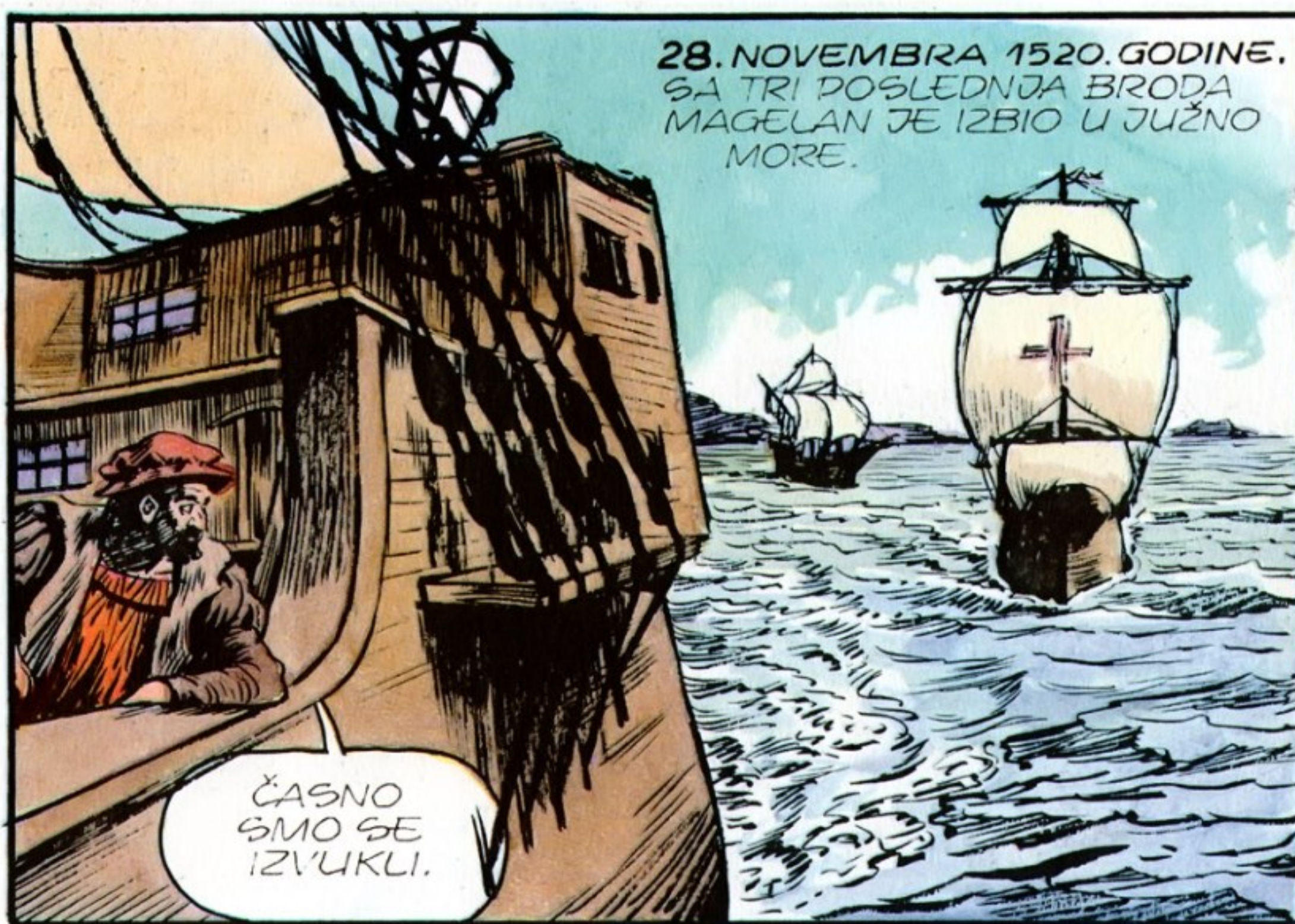
PROLAZ! TO JE PROLAZ!

USPELI SMO! NALAZIMO SE NA PU-TU ZA INDIJU!

* Magelanov moreuz.

IZGLEDJA DA OKEAN NIJE NI UZAN NI KRATAK.
POSLE PEDESET I ŠEST DANA PLOVIDBE
NA HORIZONTU SE JOŠ NIŠTA NIJE
POJAVILO.

KOPNO!
TAMO!
KOPNO!

PO PRVI PUT EKSPEDICIJA JE OTKRILA
NASTANJENU ZEMLJU.
MNOŠTVO ČAMACA DOLAZILO IM JE U SUSRET.

6. MART
1521. GODINE.

DOLU-
NAGI
LJUDI
HVATALI
SU SE
ZA
OPLATU.

TO SU
OSTRVA LU-
PEŽA*.

UZELI
SU SVE
ŠTO SU
NAŠLI.

LIKRALI
SU NAM
ČAMAC SA
PRAMCA.

ISTRAŽIVAČI SU VRATILI
ČAMAC, ALI PO CENI PROLIVANJA
KRVI.

*Danas, Marijanska ostrva.

DOŠAO JE
IZ MAKTANA I
KAŽE DA JEDAN
OSTRVSKI POGLA-
VICA NE ŽELI DA
NAM SE
POTČINI.

OVO JE
PRILIKA DA
POKAŽEMO
SVOJU MOĆ!
NEKA
RADŽA DOĐE
OVAMO.

27. APRILA 1521. GODINE.
TRI MAGELANOVA BRODA
POJAVILA SU SE ISPRED
OBALE MAKTANA.

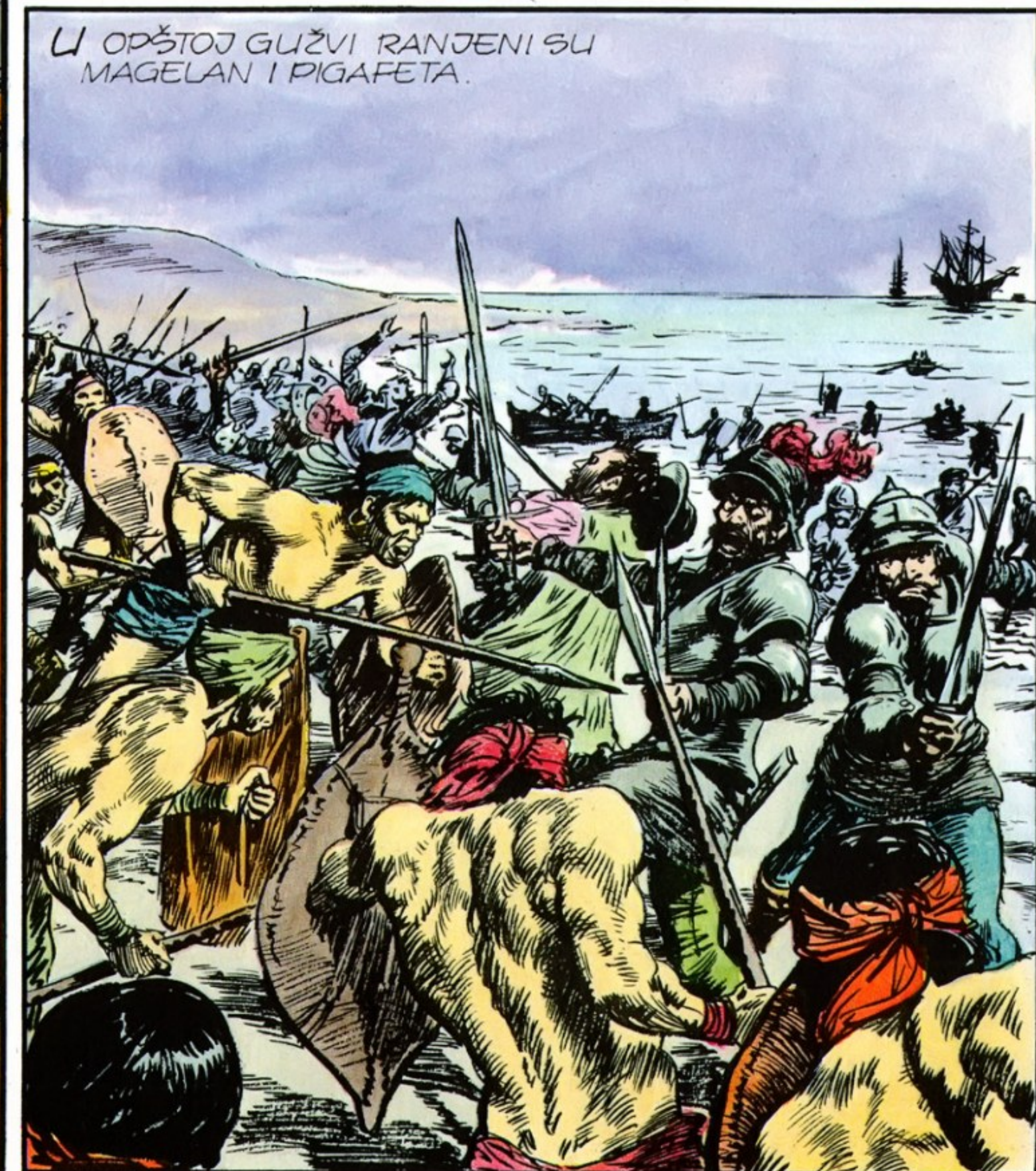
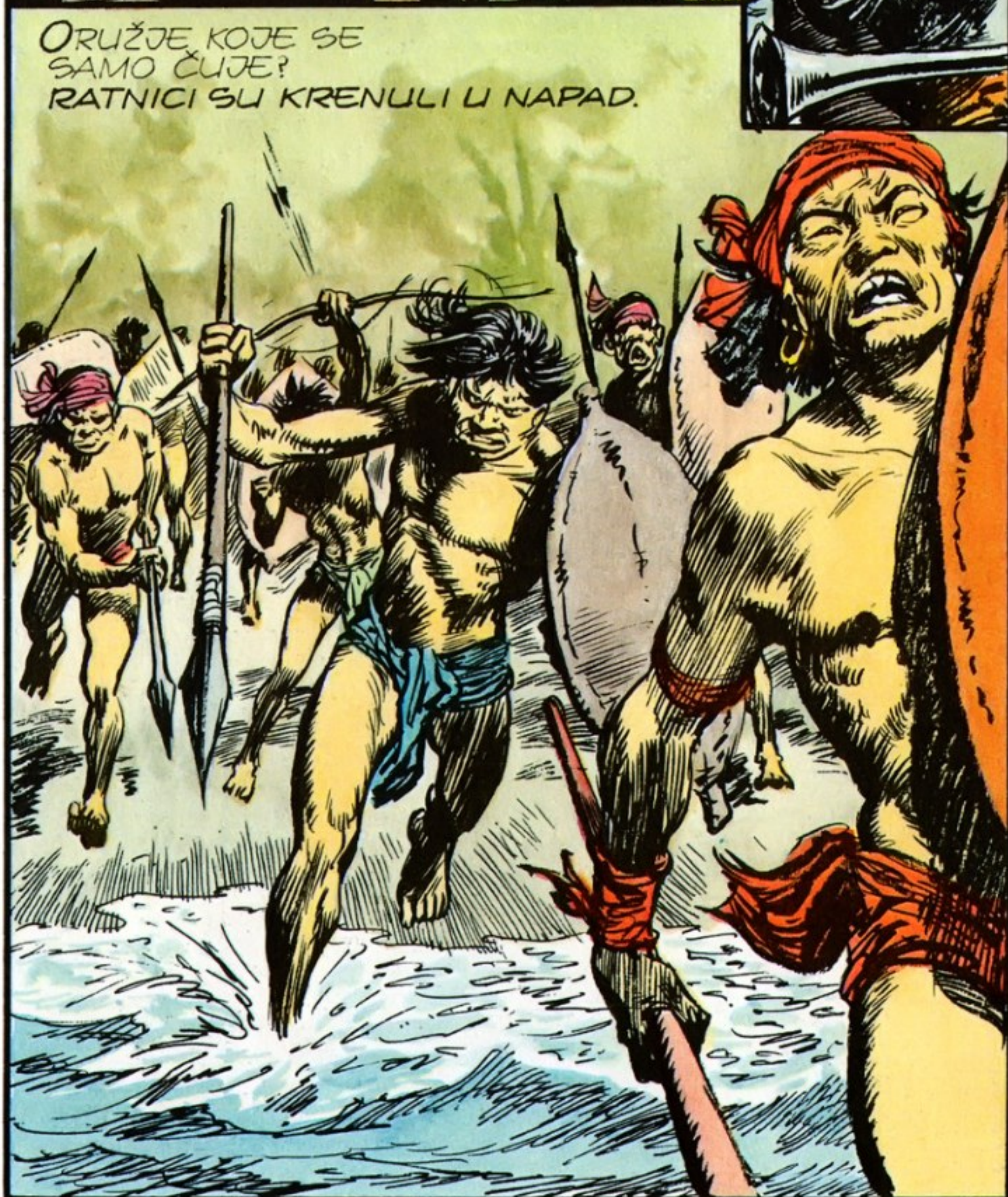
ISKRCA-
ĆEMO SE I NA-
PAŠĆEMO IH.
ZASTAVA NEKA
BUDE PORED
MENE!

IMA IH
NAJMANJE
1000!
A NAS SAMO
60.

ALI MI IMAMO
LUKOVE I STRELE
I ARKEBUZE!

MAGELAN JE OSTAO SAM.

KOPLJEM JE POGODIO JEDNOG PROTIVNIKA, A ZATIM JE POKUŠAO DA IZVUČE MAC IZ KORICA.

MOJA RANJE-NA RUKA NEĆE VIŠE DA ME SLUŠA.

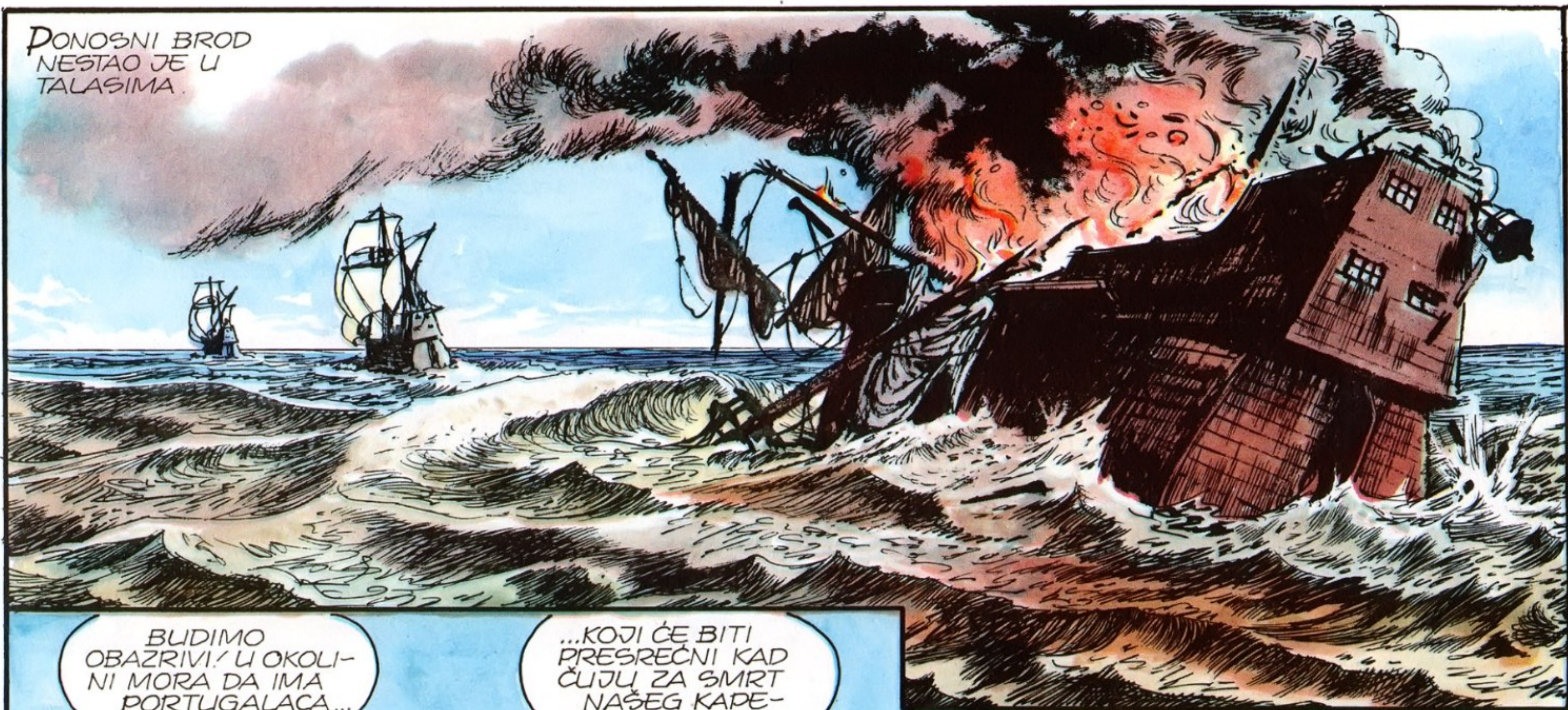

PAO JE SMRTNO POGOĐEN.

DONOSNI BROD
NESTAO JE U
TALASIMA.

BUDIMO
OBAZRIVI! U OKOLI-
NI MORA DA IMA
PORTUGALACA...

...KOJI ĆE BITI
PRESREĆNI KAD
ČUJU ZA SMRT
NAŠEG KAPE-
TANA.

9. JULA 1521. GODINE BRODOVI SU
PRISTALI U BRUNEJU.*
SULTAN JE UMEO DA
IH DOČEKA.

MANJE ĆE SE
OBRADOVATI KAD
BUDU ČULI DA JE
MAGELAN PRO-
NAŠAO PROLAZ!

6. NOVEMBRA, POSLE DVADESET
I SEDAM MESECI PUTOVANJA...

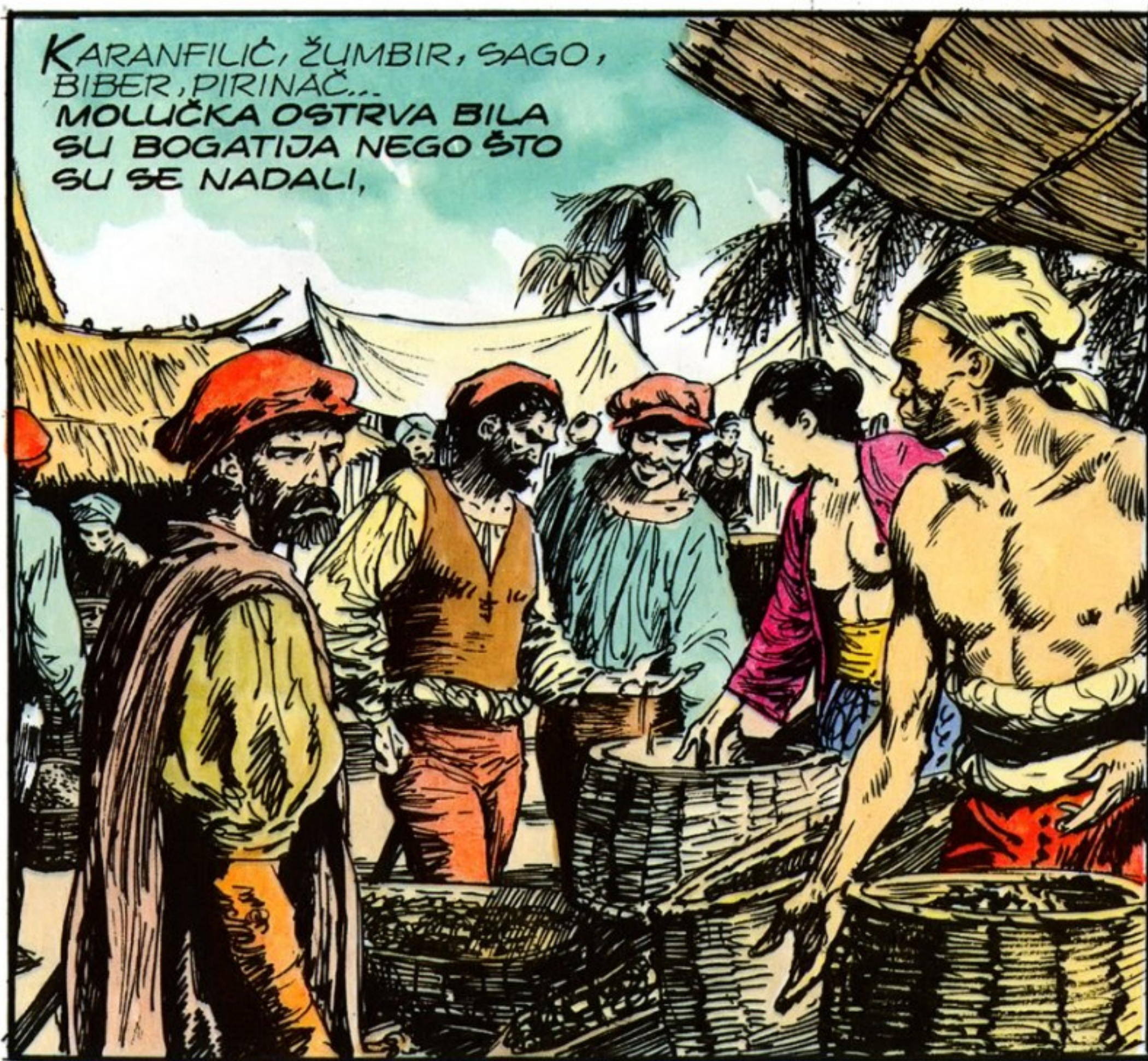
MOLUČKA
OSTRVA!

OSTRVA
SA ZAČINI-
MA. A
KAPETAN
NIJE TU.

* Severozapadni deo Bornea.

KARANFILIĆ, ŽUMBIR, SAGO,
BIBER, PIRINAC...
MOLUČKA OSTRVA BILA
SU BOGATIJA NEGO ŠTO
SU SE NADALI,

NA ŽALOST, TAJ RAJ JE TREBALO NAPUSTITI.

LIKRAJ
ZAČINE! ŠTO JE
MOGUĆE VIŠE!
NAILAZE PORTU-
GALCI!

KAD STIGNU
BIĆE VEĆ KASNO.
MI ĆEMO BITI
DALEKO I
BOGATI!

NJEGA ĆE KASNIJE PORTU-
GALCI ZAROBITI U ŠPANIJU ĆE SE
VRATITI SVEGA ČETIRI
ČLANA POSADE.

"VIKTORIJA" JE ISPLOVILA SA
ČETRDESET I SEDAM EVROPLJANINA
I TRINAEST MOLUČANA.
OŠTEĆEN, "TRINIDAD"
JE ZAOSTAO.

"VIKTORIJOM" JE
KOMANDOVAO JE-
DAN BASKIJAC,
SEBASTIJANO DEL
KANO.

NAŠA
POSLEDNJA
ISKUŠENJA.

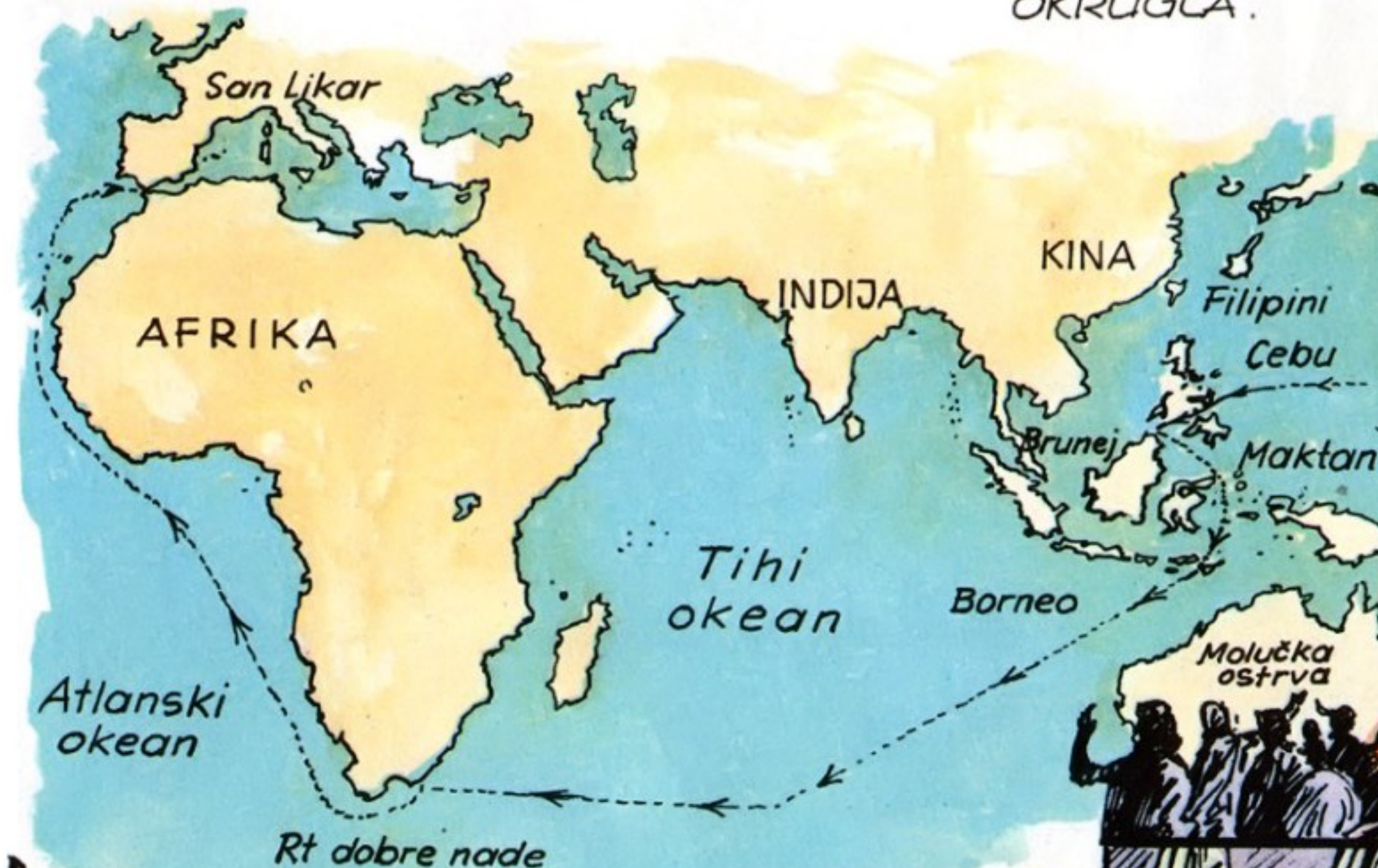
JADNI DRUGOVI!
UMRLI SU OD GLADI.

MORE ĆE
BITI NJIHOVO
POSLEDNJE
UTOČIŠTE.

8. SEPTEMBRA 1522. GODINE. ZAVRŠEN JE PRVI
PUT OKO SVETA. MAGELAN JE DOKAZAO DA JE ZEMLJA
OKRUGLA.

„VIKTORIJA“ JE STIGLA PRED
SEVILJU U ŽALOSNOM STANJU.

GUSAR I MISIONAR

"ISTOČNO OD KITAJA* NALAZI SE OSTRVO POSRED MORA, 1500 MILJA UDALJENO OD KOPNA. OGROMNO. LJUDI SU TAMO UGLAĐENI, ONI SU IDOLOPOKLONICI..."

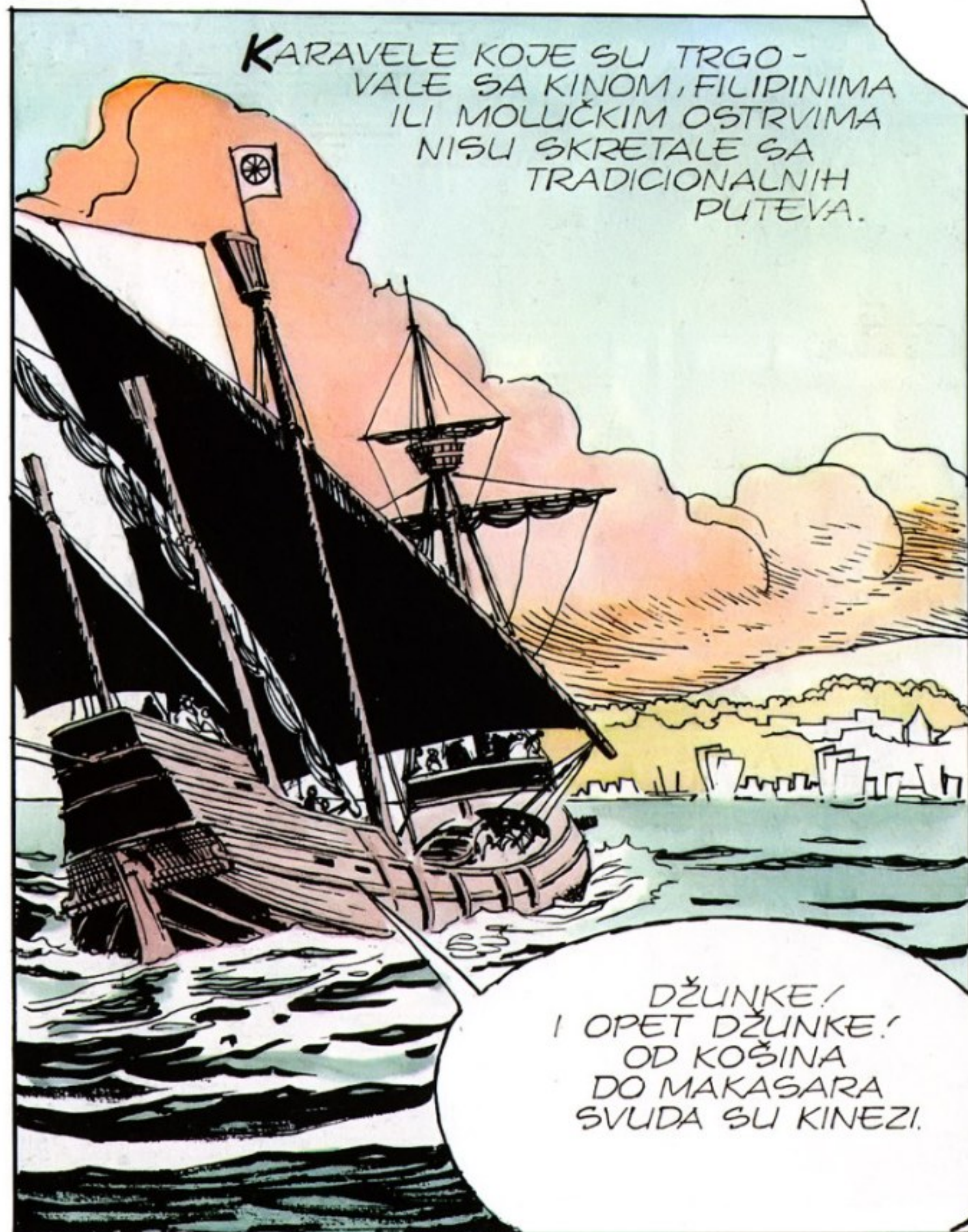

DOŠAVŠI IZ RODNE NAVARE, FRANŠOA KSAVIJE DE ŽASI PET GODINA JE STUDIRAO U PARIZU.

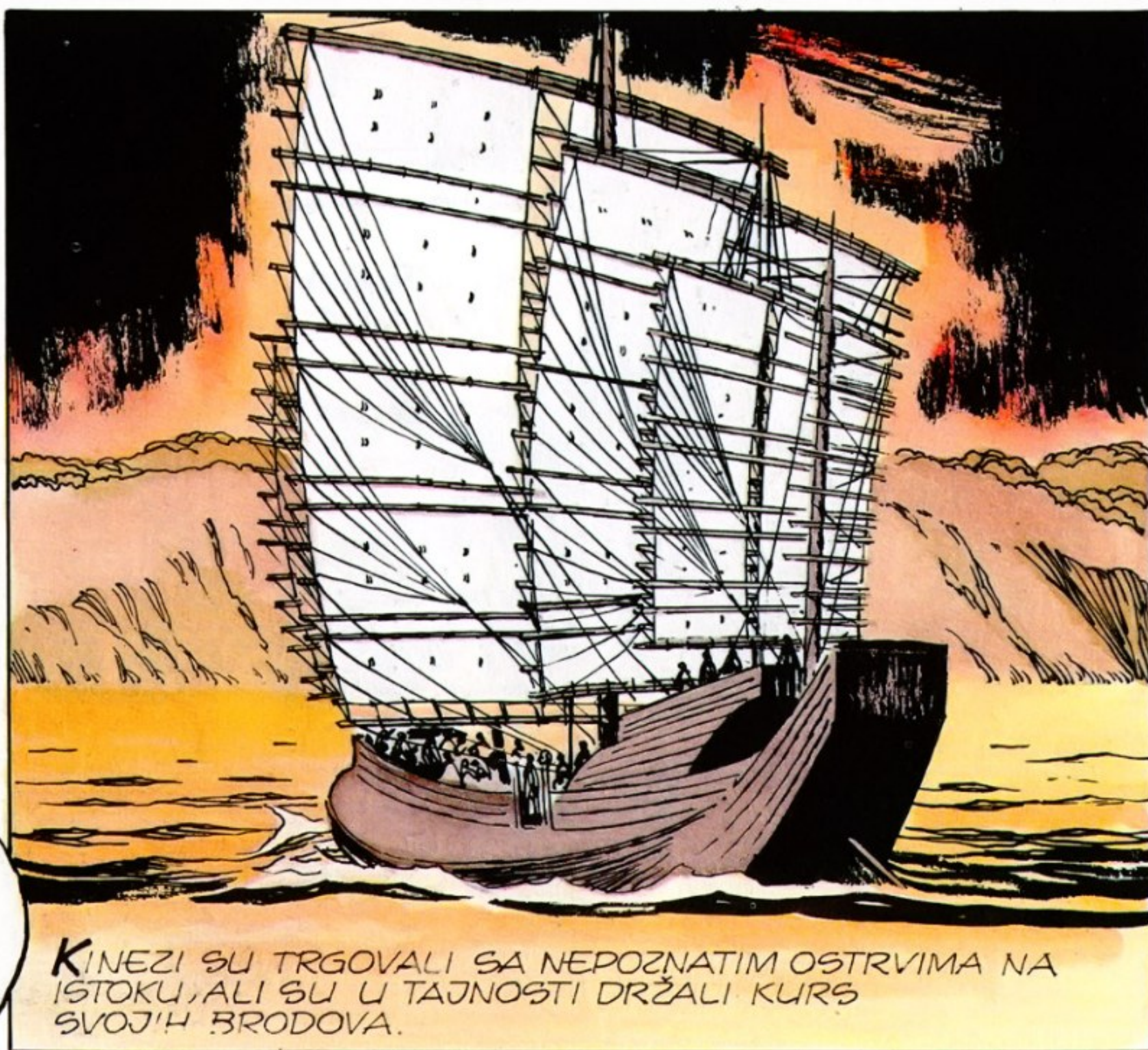
TE 1529. GODINE, NAVRŠILA SU SE DVA VEKA OTKAKO JE "KNJIGA ČUDESA" MARKA POLA PALILA MAŠTU MLADIH EVROPLJANA. FRANŠOA KSAVIJE JE ODLIČNO POZNAVAO TE PRIČE.

NAŠI MOREPLOVCI JOŠ NISU PRISTALI U KINU. ALI AKO MARKO POLO POMINJE VELIKO OSTRVO ISTOČNO OD KINE, ZNAČI DA ONO POSTOJI.

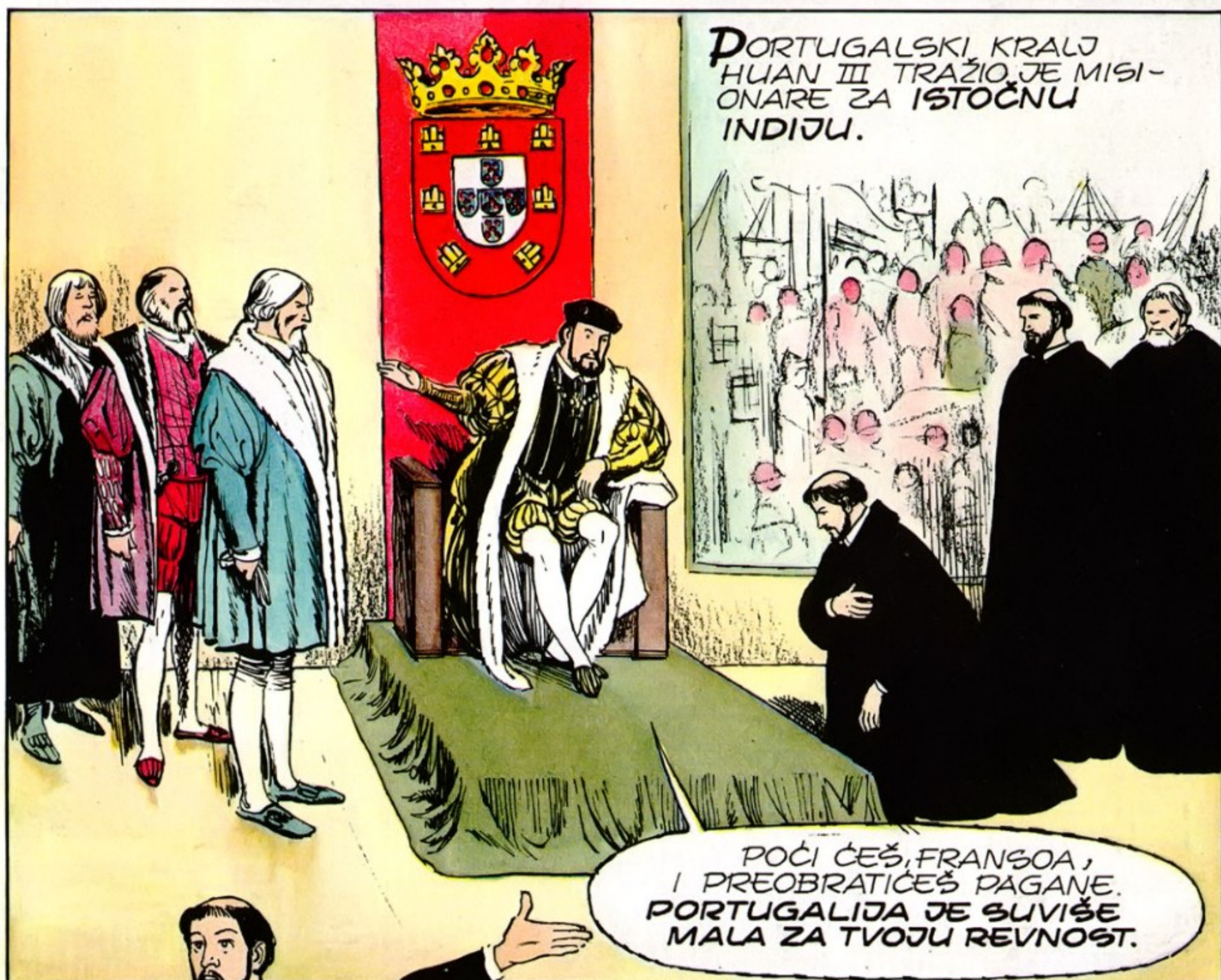
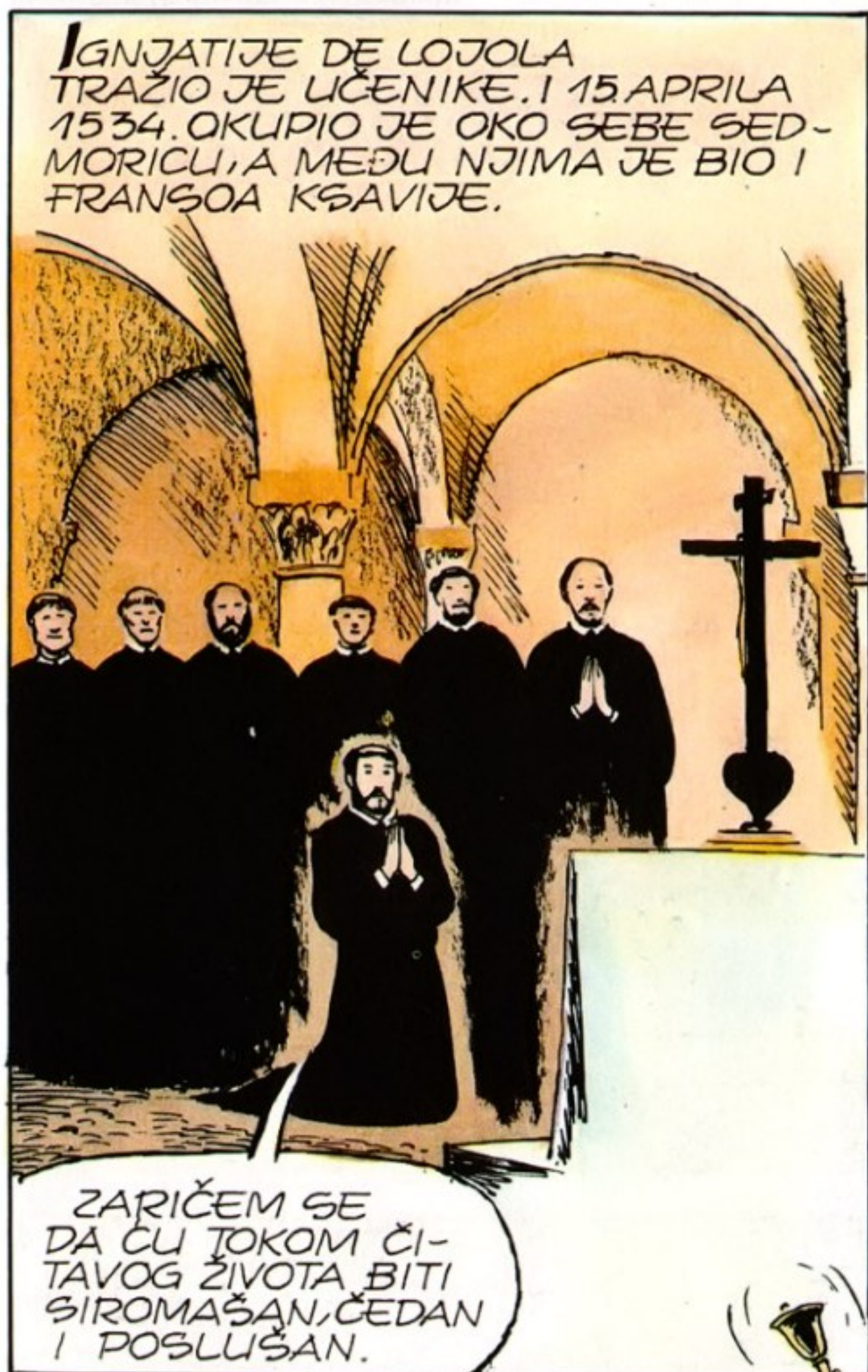
KARAVELE KOJE SU TRGOVALE SA KINOM, FILIPINIMA ILI MOLUČKIM OSTRVIMA NISU SKRETALE SA TRADICIONALNIH PUTEVA.

DŽUNKE! I OPET DŽUNKE! OD KOŠINA DO MAKASARA SVUDA SU KINEZI.

KINEZI SU TRGOVALI SA NEPOZNATIM OSTRVIMA NA ISTOKU, ALI SU U TAJNOSTI DRŽALI KURS SVOJIH BRODOVA.

MEĐUTIM, ISTE TE GODINE, NA PUTU IZ MALAKE ZA KANTON, ZA VREME SNAŽNOG TAJFUNA, JEDNA DŽUNKA JE ZALUTALA. NA NJOJ SU SE NALAZILA TRI PORTUGALSKA TRGOVCA.

LIZDAJMO SE SAMO U SREĆU, FERNAO.

TRGOVAC, PUSTOLOV, PONEKAD I GUSAR, SKORO DESET GODINA IŠAO JE NA SVE ILI NIŠTA.

FERNAO MENDES PINTO BIO JE PREKALJENI MORSKI VUK I TO MU NIJE BIO PRVI TAJFUN U KINESKOM MORU.

NEVREME ĆE SE USKORO STIŠATI. SAMO DA OVAJ GUSARSKI BROD IZDRŽI.

OSUDA JE BILA SRAZMERNJA PREKRŠAJU. OSUĐEN JE NA GODINU DANA PRINUDNOG RADA NA VELIKOM ZIDU.

AKO SE ŽIV IZVUČEM IZ OVOG PAKLA, ZAKLINJEM SE DA NIKAD VIŠE NEĆU DA ZNAM ZA KINU.

JEDNOG DANA, DOK JE PLJAČKAO JEDNU KRALJEVSKU GROBNICU, IZNENA-DILI SU GA KONJANICI KINESKOG GUVERNERA.

SREĆA MI JE OKRENULA LEĐA!

KADA SU GA OSLOBODILI, OBREO SE U PEKINGU, USRED GOMILE ISKUPLJE-NE NA SVEČANOSTI POVODOM ZMAJEVOG DANA.

ČUDAN NAROD! NJIHOVO PO-NAŠANJE ĆE ZA MENE ZALVEK OSTATI TAJ-NA.

DANAS JE MORAO DA SE NOSI SA OPASNIM TAJFUNOM. DŽUNKA MU JE SKRENULA PREMA ISTOKU.

TRI PORTUGALCA I KINESKI KAPETAN ISKRČALI SU SE NA KOPNO. NALAZILI SU SE NA OSTRVU TANEGAŠIMA, U ARHIPELAGU RIU KIU.

FERNAO MENDES DINTO I NJEGOVA DVA PRATIOCA VEROVALI SU DA SU PRVI EVROPLJANI KOJI STUPAJU NA JAPANSKO TLO.

OBAVESTILI SU SVOG GOSPODARA I ON DOLAZI SA SVOJIM SAMURAJIMA.

DOČEK JE BIO UČTIV.

DA TO NISU ONI STRANCI O KOJIMA PIŠE U NAŠIM KNJIGAMA? PREDSKAZANJE KAŽE DA ĆE, LETECI PO VODI, PODJARMITI ZEMLJU.

JEDNA ŽENA KOJA JE ZNALA KINESKI OBRATILA SE KAPETANU.

GOSPODAR PITA ODAKLE DOLAZE OVI LJUDI DUGIH NOSEVA.

SREO SAM IH U MALAKI. DOLAZE IZ JEDNE ZEMLJE, NA DRUGOM KRAJU SVETA, KOJA SE ZOVE PORTUGALIJA I KOJA JE BOGATA I SLAVNA.

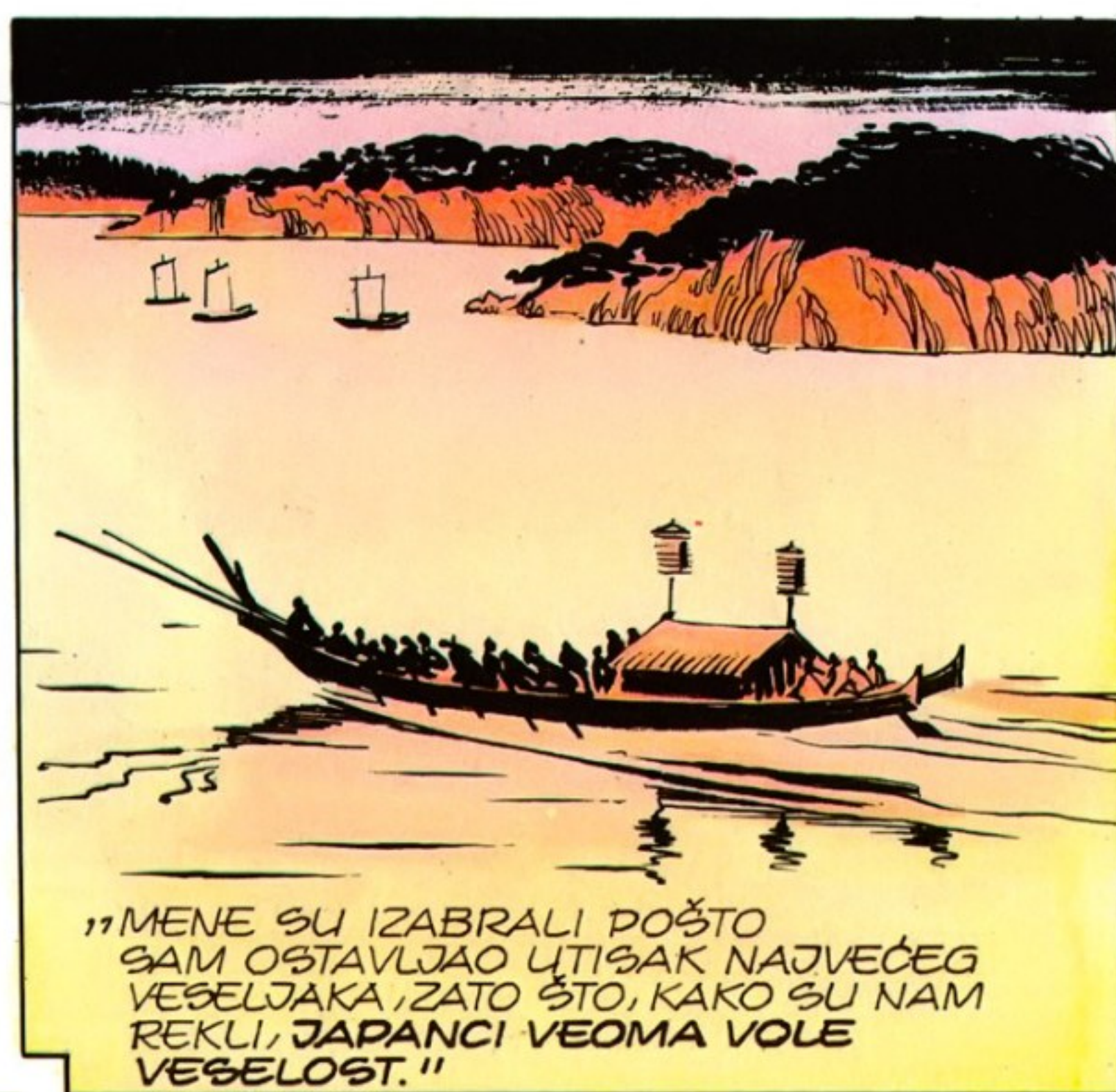
DEMIO I NJEGOVI SAMU-
RAJI ODUŠEVLJAVALI SU SE
ARKEBUZAMA I VEŠTINOM
DIJEGA ZEIMOTOA.

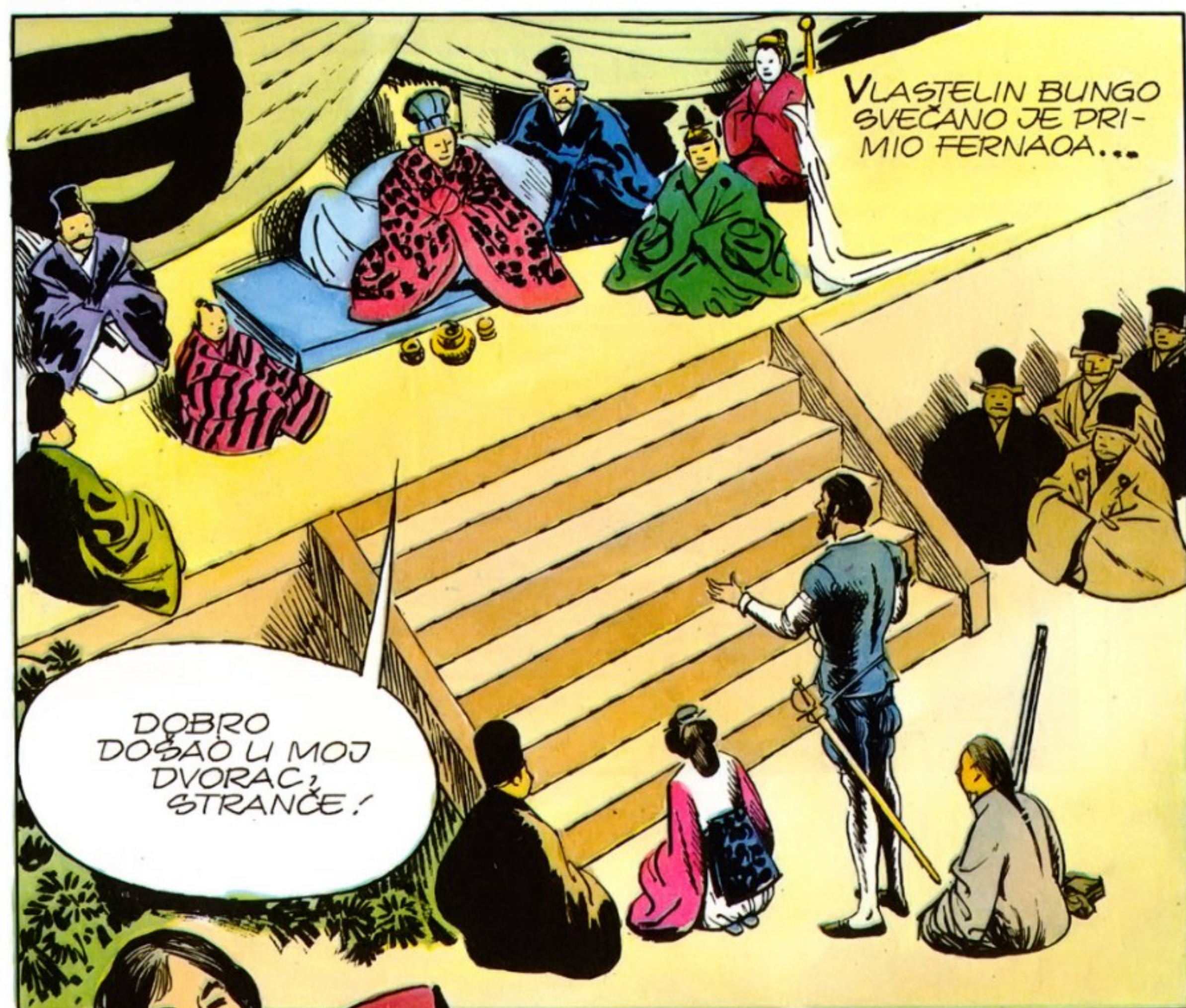

STRANCI U TANEGAŠIMI.
VEST SE ODMAH PRONELA SA OSTRVA
NA OSTRVO.

NALAZITE SE
PRED AMBASADOROM
MOCNOG DEMIO DE BUN-
GA. ON MOLI DA JEDAN
OD VAS POSETI NJEGO-
VOG GOSPODARA.

"MENE SU IZABRALI POŠTO
SAM OSTAVLJAO UTISAK NAJVEĆEG
VESELJAKA, ZATO ŠTO, KAKO SU NAM
REKLI, JAPANCI VEOMA VOLE
VEGELOST."

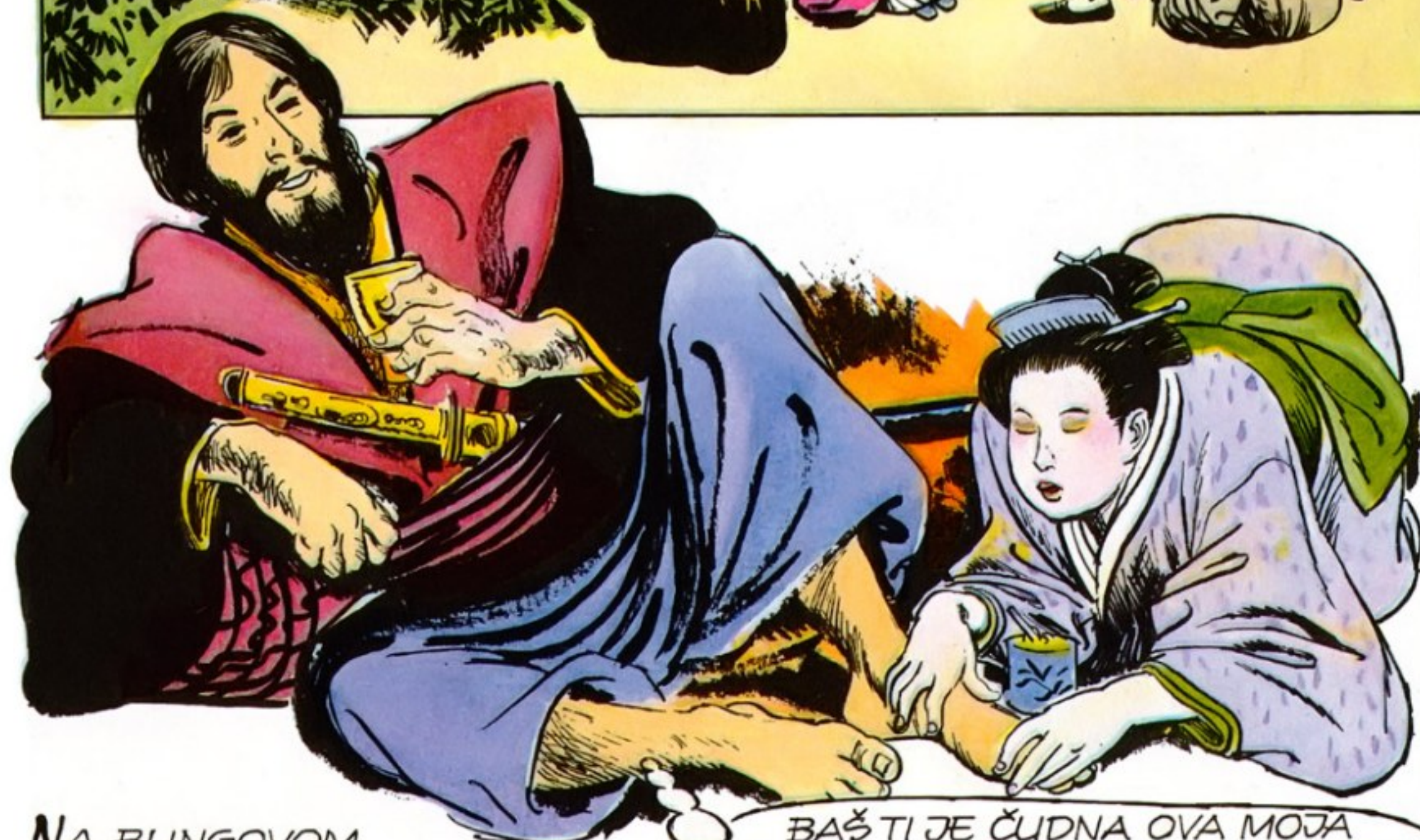
VLASTELIN BUNGO
SVEČANO JE PRI-
MIO FERNAOA...

DOBRO
DOŠAO U MOJ
DVORAC,
STRANCI!

...I POKLONIO MU SVI-
LENLI ODEĆU KOJU
JE OVAJ OBUKAO
PO IZLASKU IZ KADE.
KAD SE RADILO O POR-
TUGALCU, NIŠTA NIJE
BILLO SUVIŠE LEPO.

OVO TI
ŠALJU DEMIO
I NJEGOVI
SAMURAJI.

NA BUNGOVOM
DVORU FERNAO MENDES
PINTO PROVODIO JE
SREĆNE DANE.

BAŠ TI JE ČUDNA OVA MOJA
SUDBINA. JEDNOG DANA ME PRO-
GONE KAO KRADJIVCA, SUTRADAN
POSTUPAJU SA MNOM KAO SA
KNEZOM.

ALI SVE IMA SVOJ KRAJ.
ISPLOVIVŠI, PINTO I NJEGOVA DVA
DRUGA VRATILI SU SE U KINU.
PORTUGALCI NING-POA
TOPLO SU IH DOČEKALI.

OTKRIĆE SVETA NA ISTOKU...

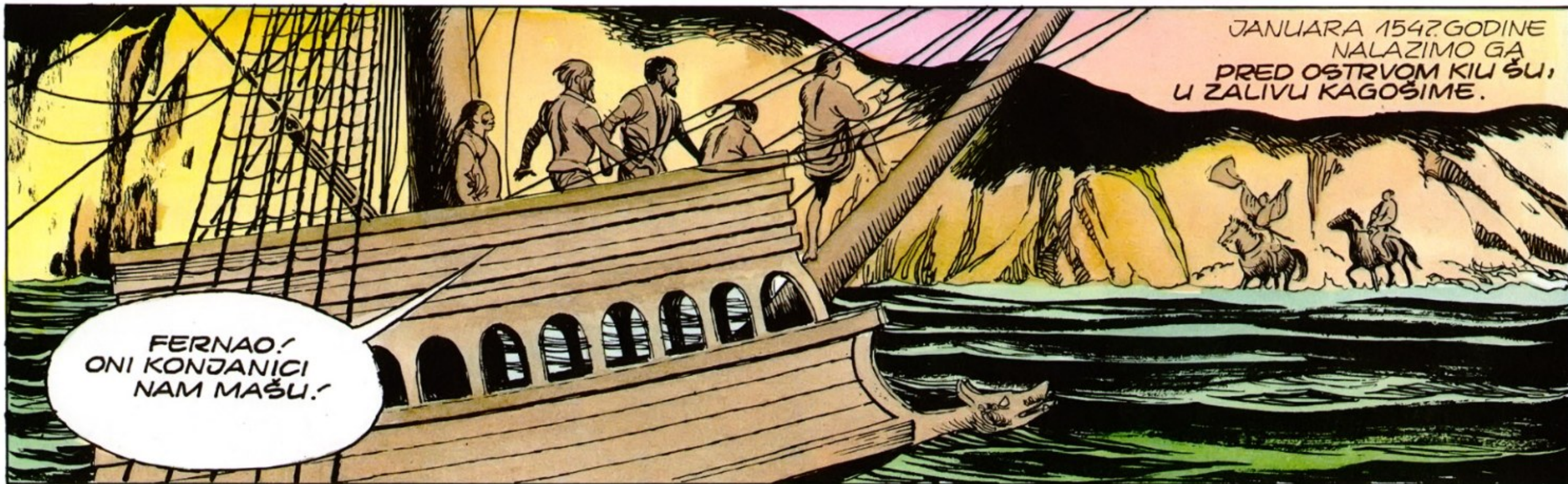
...PODSTAKLO JE INTERESOVANJE ONIH KOJI SU OSTALI U KINI.

KAŽU DA OSTRVSKA VLASTELA BOGATO PLAĆA ZA SVILU I BIBER.

"KAD SMO IM ISPRIČALI DA SMO OTKRILI JAPAN, AMBICIJA I POHLEPA OVLADALE SU NJIMA DO TE MERE DA SU SE PODELILI U SUPARNIČKE GRUPE KAKO BI TAMO PRVI STIGLI."

MEMOARI MENDESA PINTA.

JANUARA 1547. GODINE NALAZIMO GA PRED OSTRVOM KIU ŠU, U ZALIVU KAGOSIME.

FERNAO! ONI KONJANICI NAM MAŠU!

PINTO JE ČAMCEM STIGAO DO OBALE.

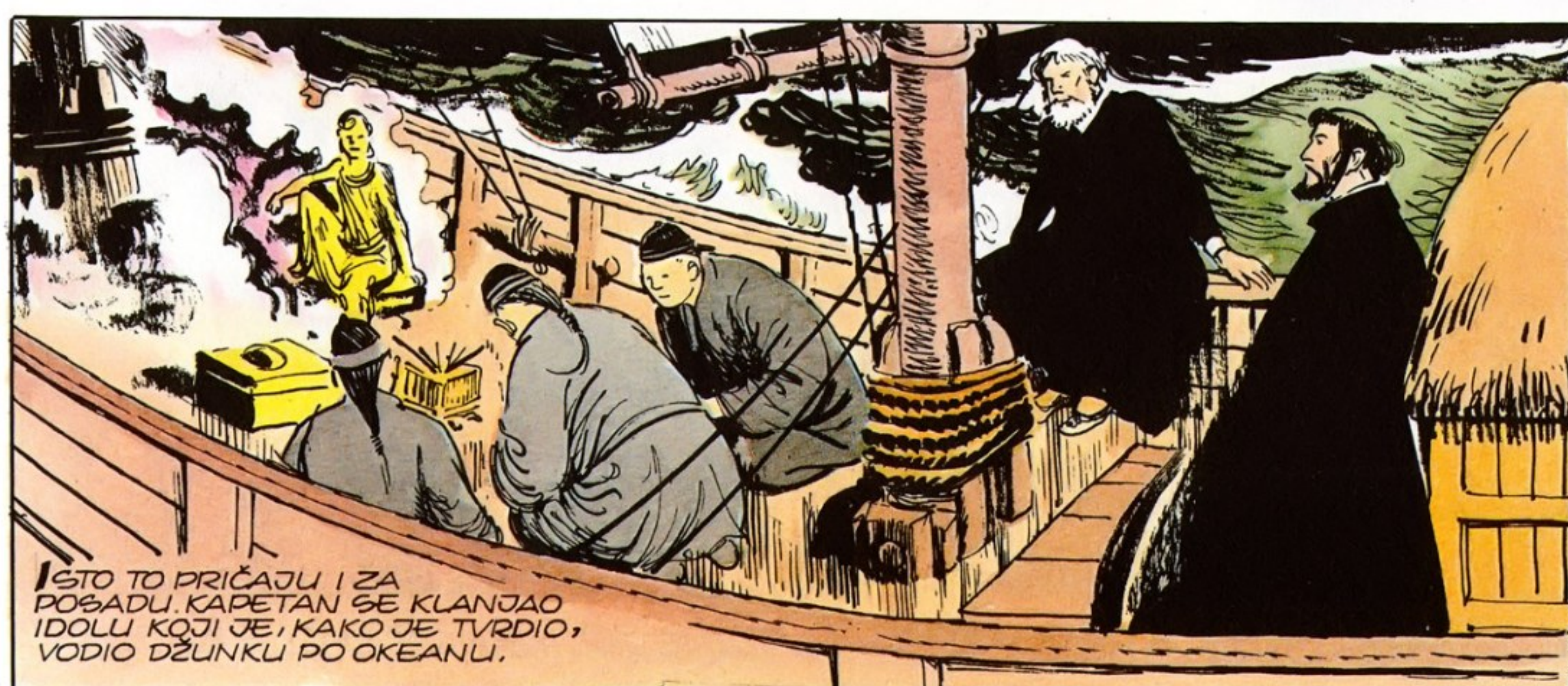
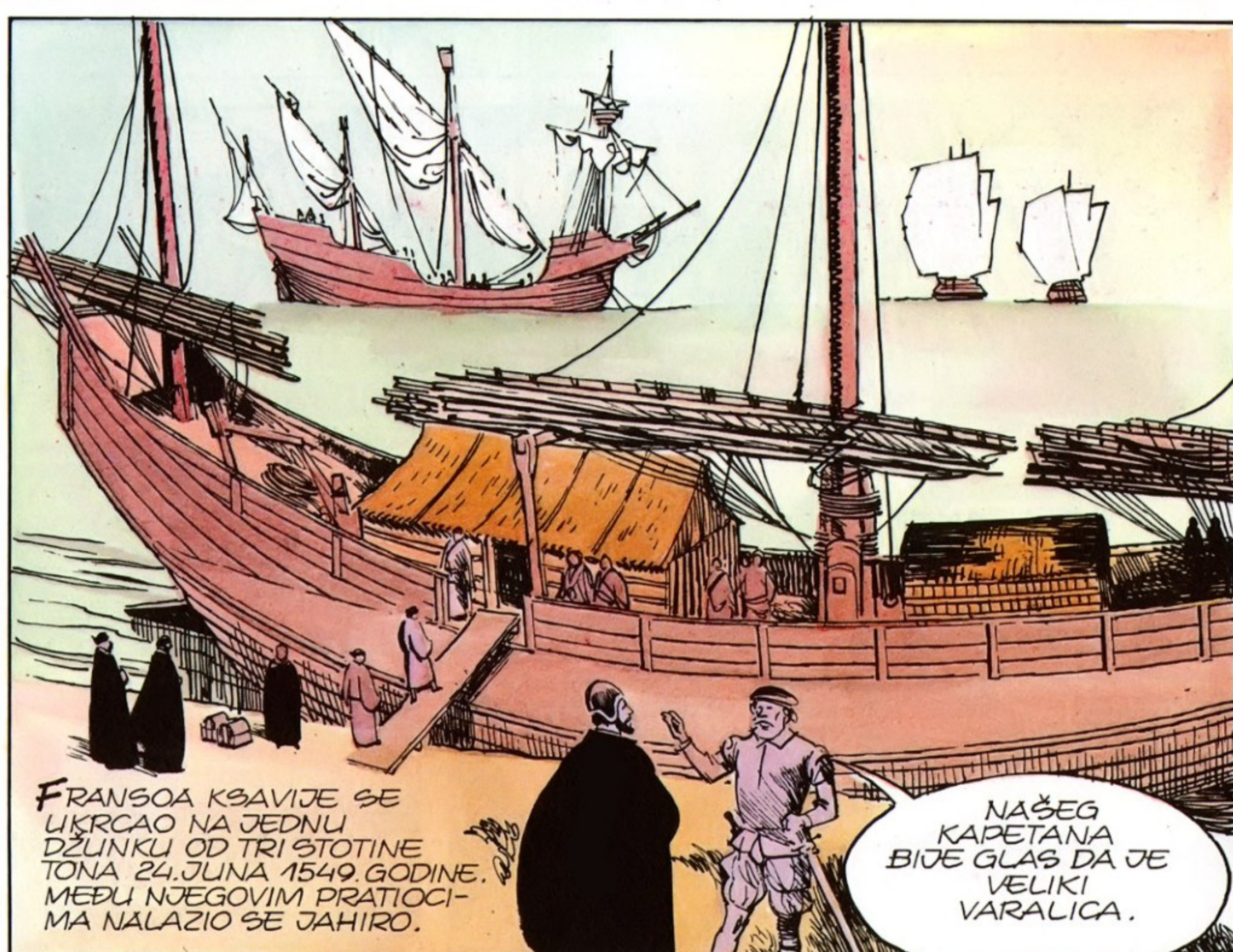
PREKLINJEM TE, STRANČE, POVEDI NAS! ŽIVOT NAM JE U OPASNOSTI. PROGONE NAS OKRUTNI VOJNICI.

OVAJ BEGUNAC DO IMENI JAHIRO OKRIVLJEN JE ZA UBISTVO. PRATE GA NJEGOV BRAT I JEDAN SLUGA.

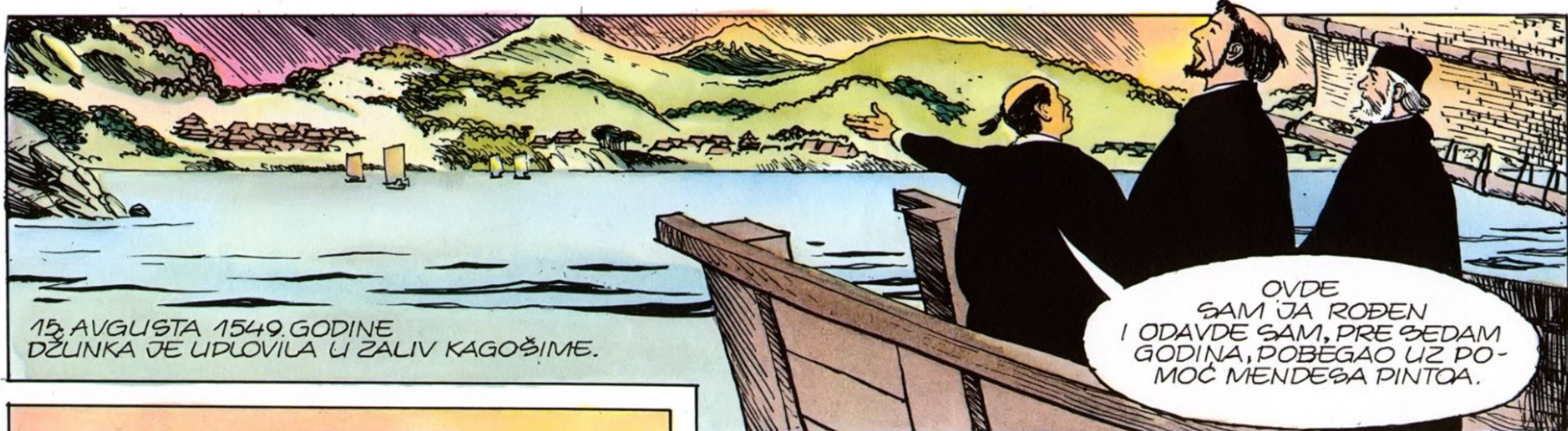
REČENO JE DA GREHE TREBA PRAŠTATI. POMOCI ĆEMO TI DA UMAKNEŠ GONIČIMA.

6. JANUAR 1547. GODINE, DŽUNKA JE DIGLA SIDRO.

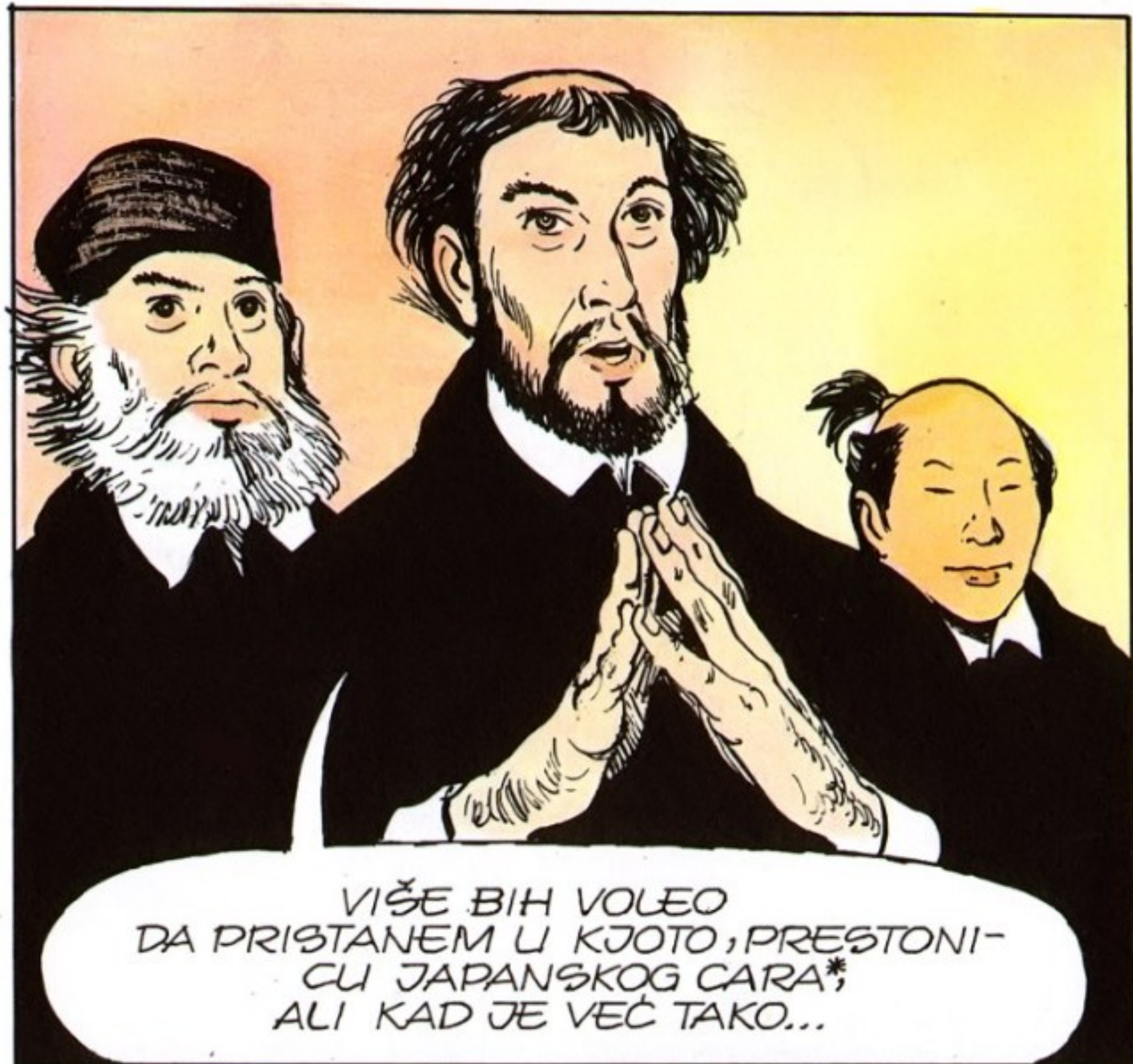
„U TOME IH NISMO MOGLI SPREĆITI. OBRACALI SU SE IDOLU PITANJIMA: HOĆEMO LI PRISTATI U JAPANU ILI NE, HOĆE LI POTRAJATI POVOLJAN VETAR... A SUDBINA JE DAVALA ČAS POVOLJAN, ČAS NEPOVOLJAN ODGOVOR.“

FRANSOA KSAVIJE

15. AVGUSTA 1549. GODINE
DŽLINKA JE UPLOVILA U ZALIV KAGOŠIME.

OVDE
SAM JA ROĐEN
I ODAVDE SAM, PRE SEDAM
GODINA, POBEGAO UZ PO-
MOĆ MENDESA PINTOA.

VIŠE BIH VOLEO
DA PRISTANEM U KJOTO, PRESTONI-
CU JAPANSKOG CARA,*
ALI KAD JE VEĆ TAKO...

* Do 1600. godine.

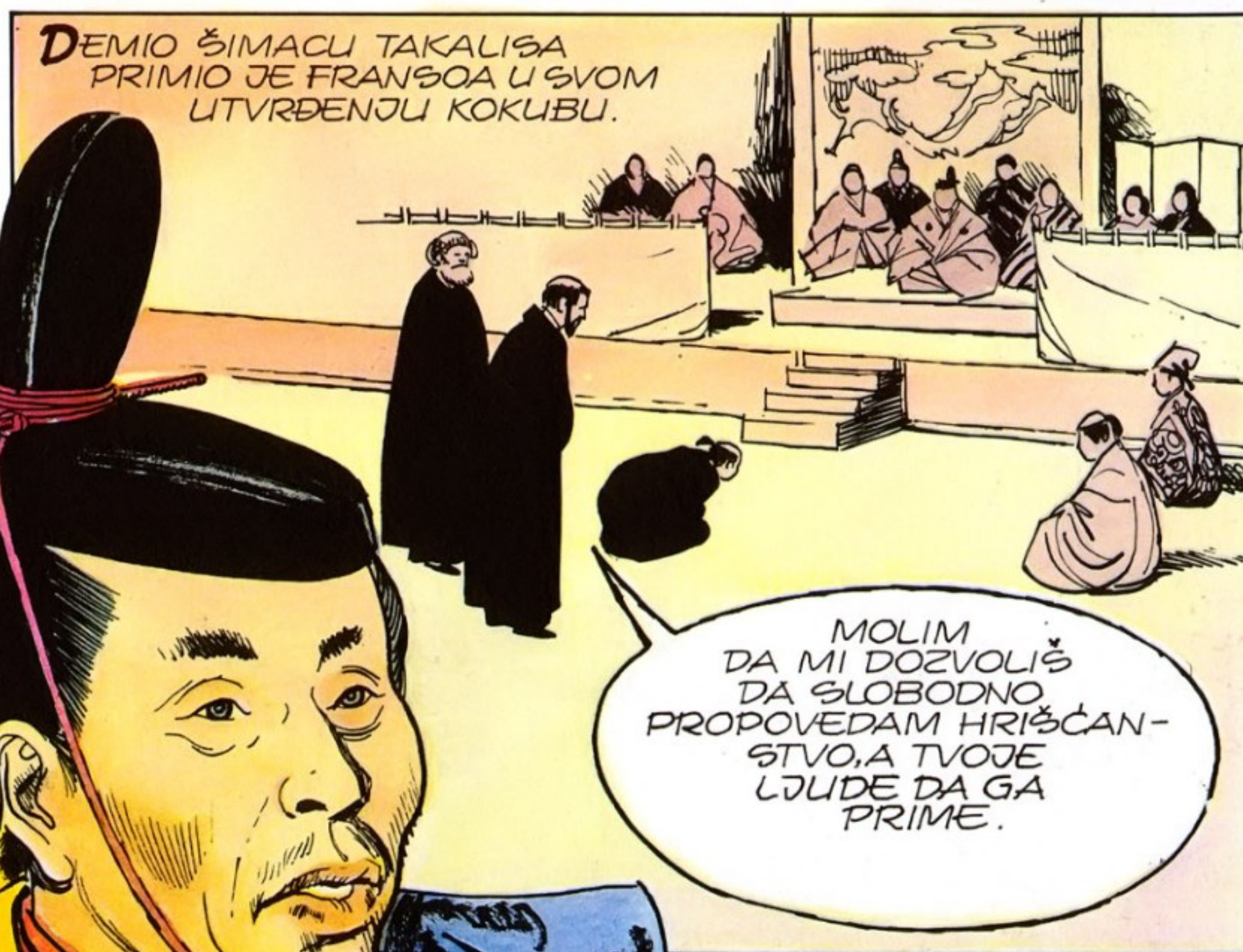
JAHIROVA PORODICA
PRIMILA JE PUTNIKE.

MOJI
RODITELJI TI SE
ZAHVALJUJU ŠTO SI
ME IZVEO NA BOLJI
PUT.

O STRVO KIJU ŠU
ŽIVELO JE POD FEUDALNIM
REŽIMOM. ZEMLJA JE
PRIPADALA TRIMA
PORODICAMA: OTOMO,
RINZOGI I ŠIMACU.

DEMIO JE SVOJIM PODANICIMA DAO
PUNU SLOBODU ODLUČIVANJA.

DEMIO ŠIMACU TAKALISA
PRIMIO JE FRANSOA U SVOM
LITVRĐENJU KOKUBU.

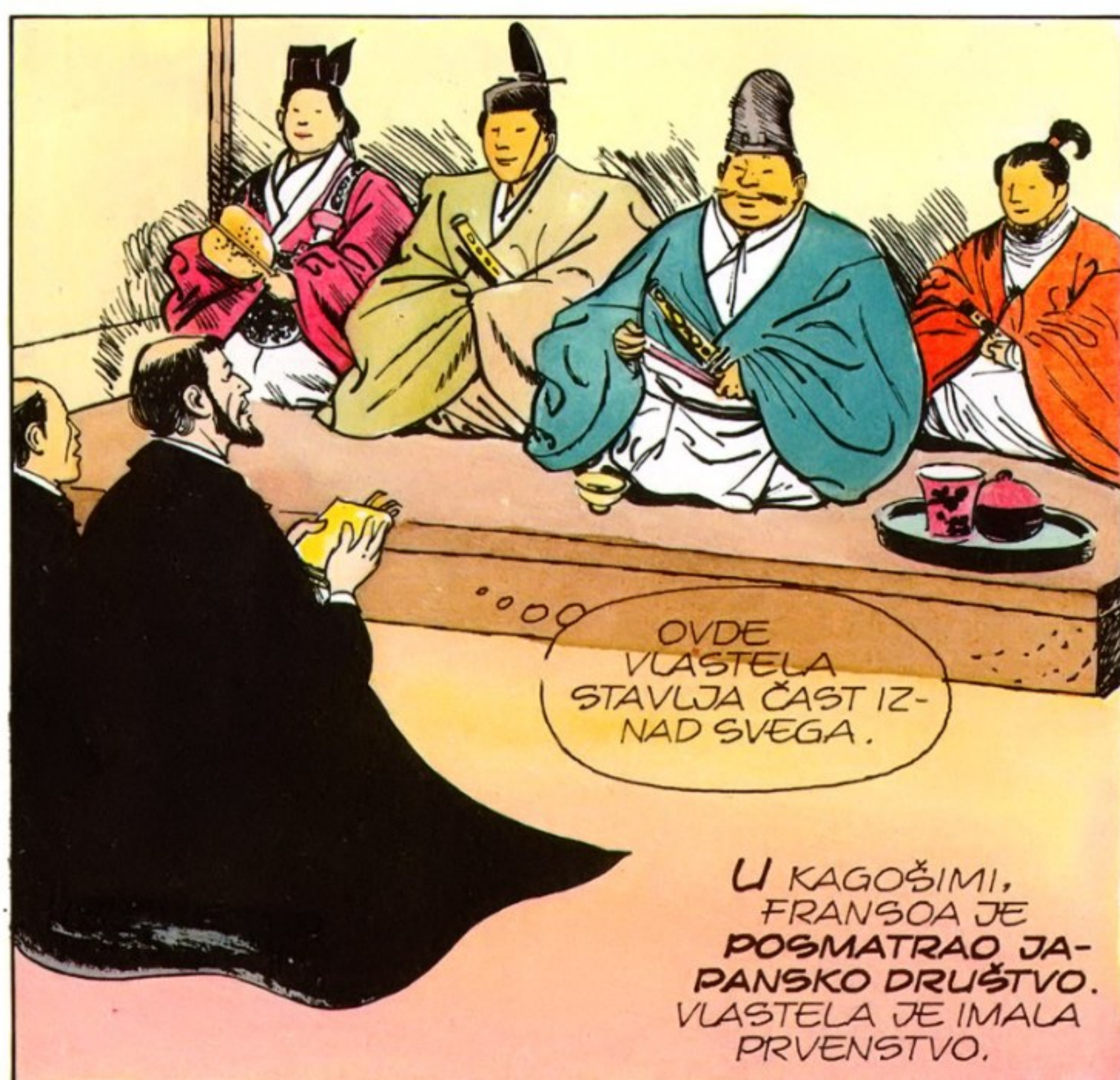
MOLIM
DA MI DOZVOLIŠ
DA SLOBODNO
PROPOVEDAM HRIŠĆAN-
STVO, A TVOJE
LJUDE DA GA
PRIME.

AKO JE
STRANČEV ZAKON
ISTINIT I DOBAR,
ON ĆE POBEDITI.
NEKA GOVORI MOJIM PODANICI-
MA KAKO SMATRA DA JE
NAJBOLJE.

FRANSOA KSAVIJE, KOZMO DE TORES I HUAN FERNANDES PROPOVEDALI SU S PUNO ŽARA. JAHIRO JE PREVODIO KAKO JE ZNAO I UMEO.

DOŠLI SMO DA VAM GO-RIMO O HRIŠĆANSTVU. UČINIĆEMO MNOGA DOBRA DELA.

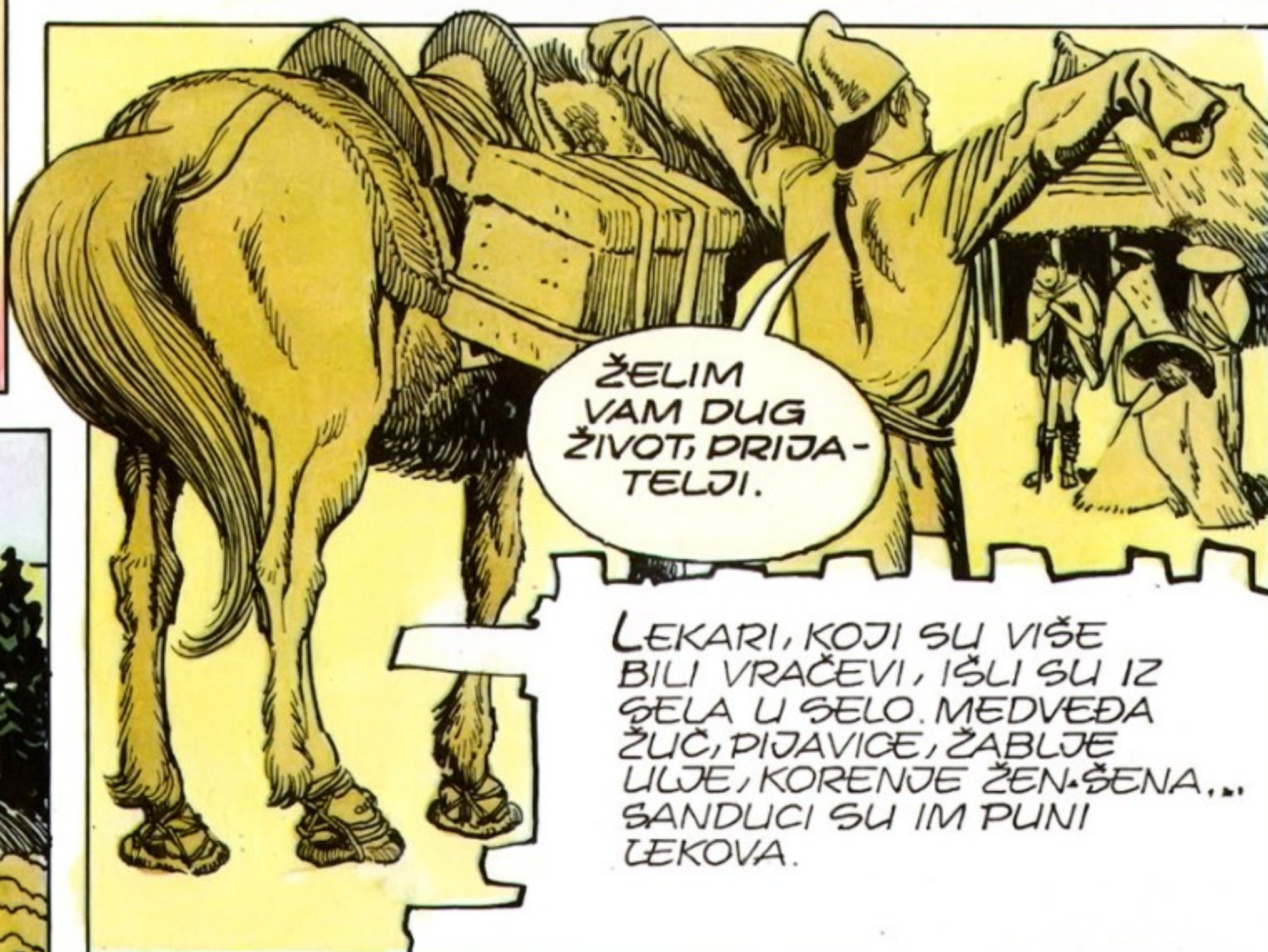

OVDE VLASTELA STAVLJA ČAST IZNAD SVEGA.

U KAGOŠIMI, FRANSOA JE POSMATRAO JAPANSTVO. VLASTELA JE IMALA PRVENSTVO.

ON JE UKRAO. TI MU NE MOŽEŠ POMOĆI. U OVOJ ZEMLJI KRAD-LJIVCE KAŽNJAVAJU SMRTNOM KAZNOM.

ŽELIM VAM DUG ŽIVOT, PRIJATELJI.

LEKARI, KOJI SU VIŠE BILI VRAČEVI, IŠLI SU IZ SELA U SELO. MEDVEDA ŽUČ, PIJAVICE, ŽABLJE LIČJE, KORENJE ŽENŠENA... SANDUCI SU IM PUNI LEKOVA.

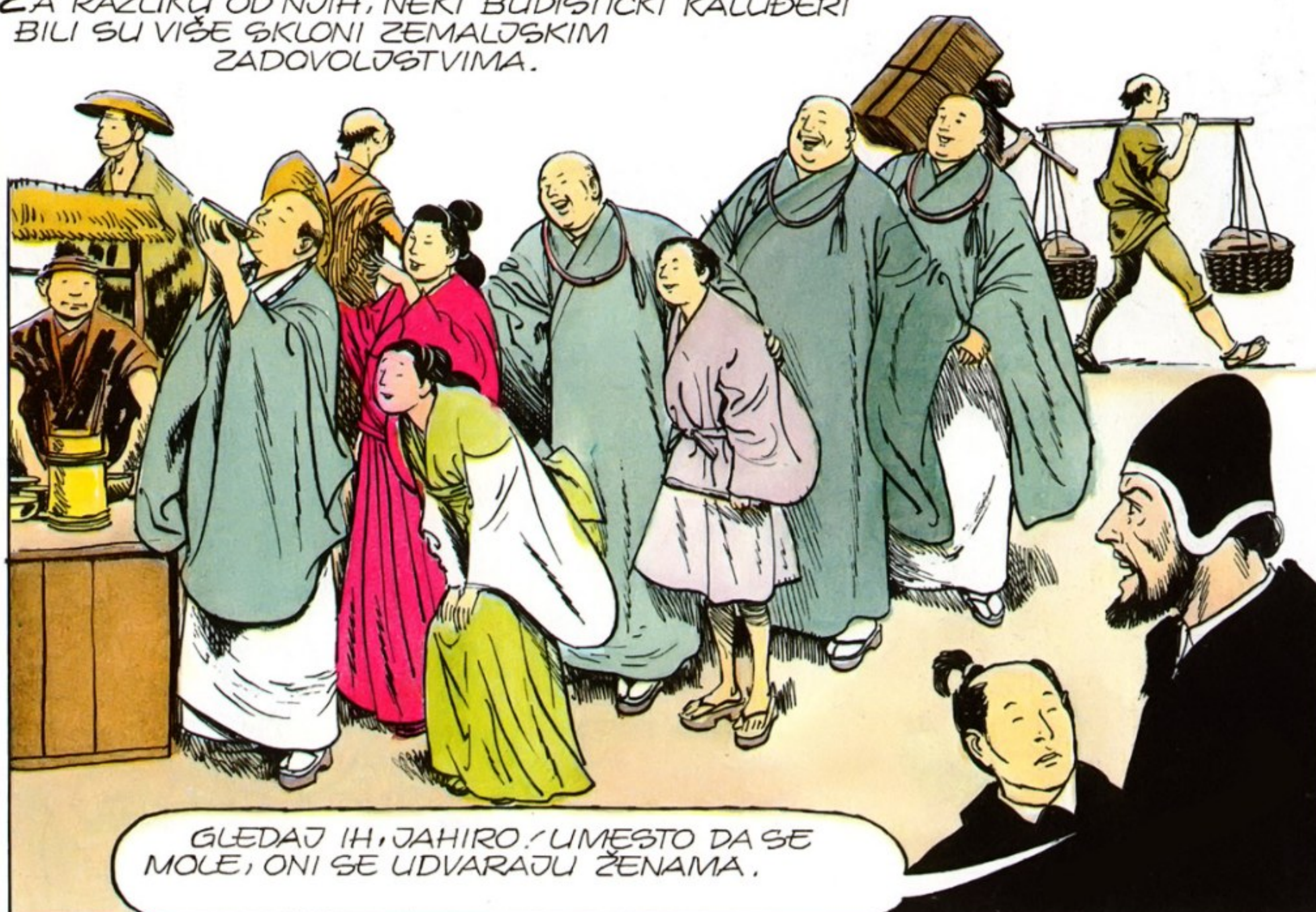
SELJACI SU DANONOČNO BILI ZAPOSLENI NA PLANTAŽAMA ČAJA I NA PIRINČANIM POLJIMA.

TAJ NAROD JE BIO NEOBIČNO PREFINJEN. POŠTO RUKA VAŽE KAO NEČISTE, NIKAD JAPANAC SVOJOM RUKOM NIJE PRUŽIO PREDMET NAMENJEN OSOBI VIŠEG RANGA. POSTAVIO BI GA NA RUKAV SVOJE ODEĆE...ILI NA LEDEZU.

FRANSOA KSAVIJE JE BIO ODUŠEVLEN.

ZA RAZLIKU OD NJIH, NEKI BUDISTIČKI KALUDERI BILI SU VIŠE SKLONI ZEMALJSKIM ZADOVOLJSTVIMA.

JEDNA NARODNA POSLOVICA KAŽE:

"KAD NEKI BONCO HOKE-HIJA* BUDE POSTAO BUDA, KRAVLJA BALEGA PRETVORIĆE SE U BOBOV SOS."

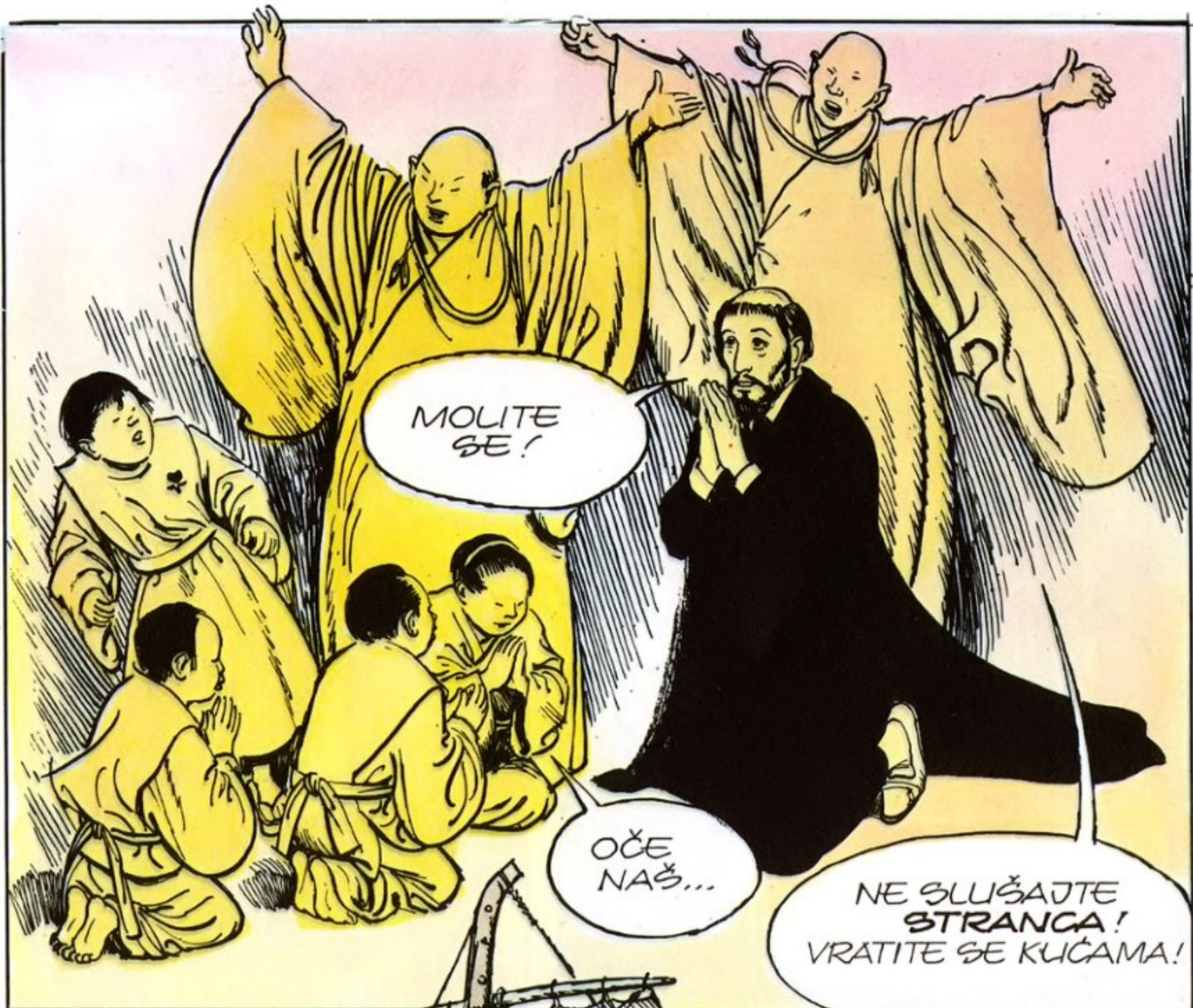
BILO JE IPAK NEKOLIKO KALUDERA KOJE JE FRANŠOA MNOGO CENIO.

* Budistička sekta.

STRPLJIV,
UPORAN,
STRASTVEN,
FRANSOA
KSAVIJE JE
VIŠE OD
GODINU DA-
NA OBAVLJAO
SVOJU
MISIJU U
KAGOŠIMI.

MOLITE
SE!

OČE
NAŠ...

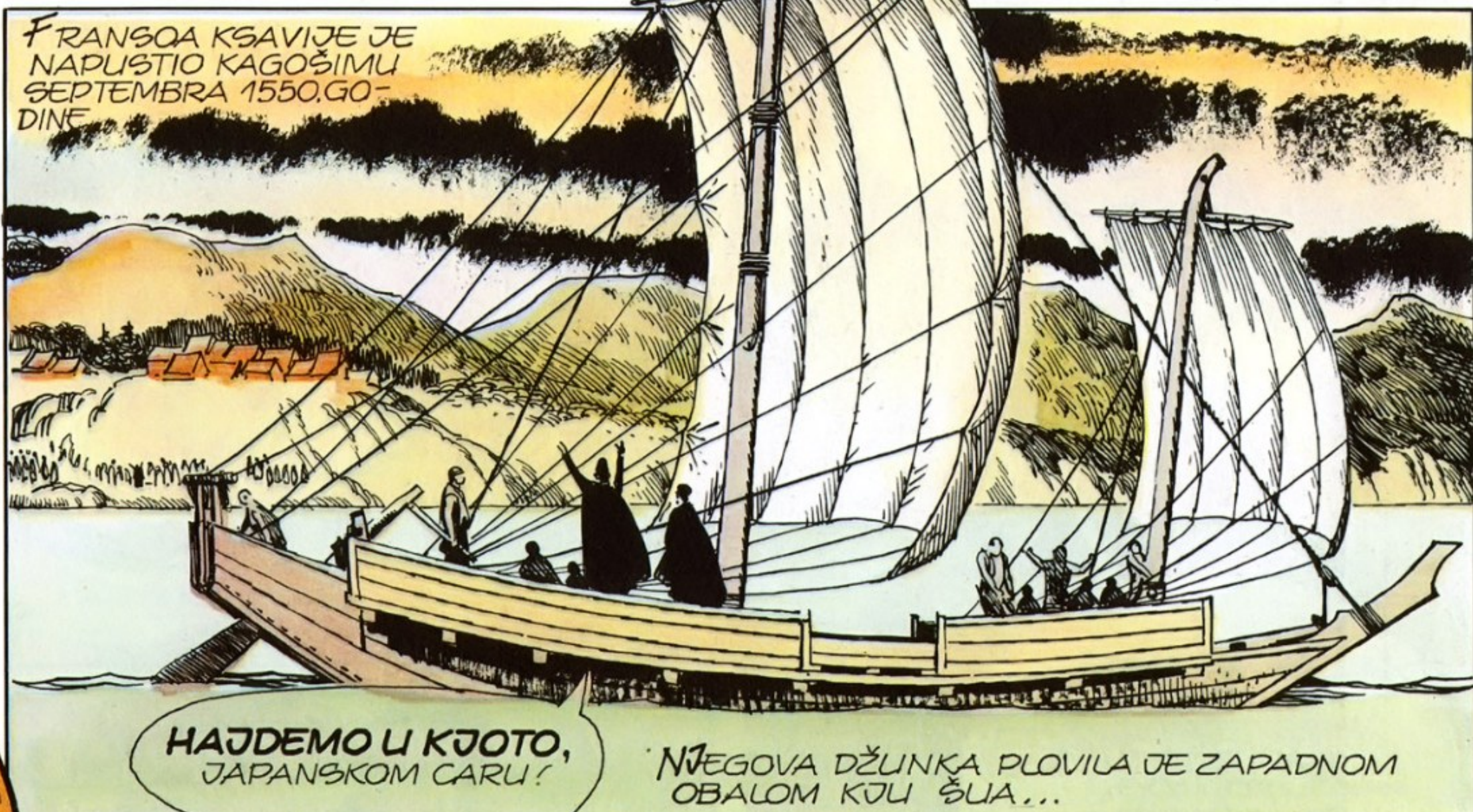
NE SLUŠAJTE
STRANCA!
VRATITE SE KUĆAMA!

PO NAGOVORU SVEŠTENI-
KA, DEMIO ŠIMACU JE
PROMENIO MIŠLJENJE.

STANOVNI-
CIMA SE ZABRA-
NJUJE DA MENJA-
JU VERU... POD
PRETNJOM SMRT-
NE KAZNE.

FRANSOA KSAVIJE JE
NAPUSTIO KAGOŠIMU
SEPTEMBRA 1550. GO-
DINE.

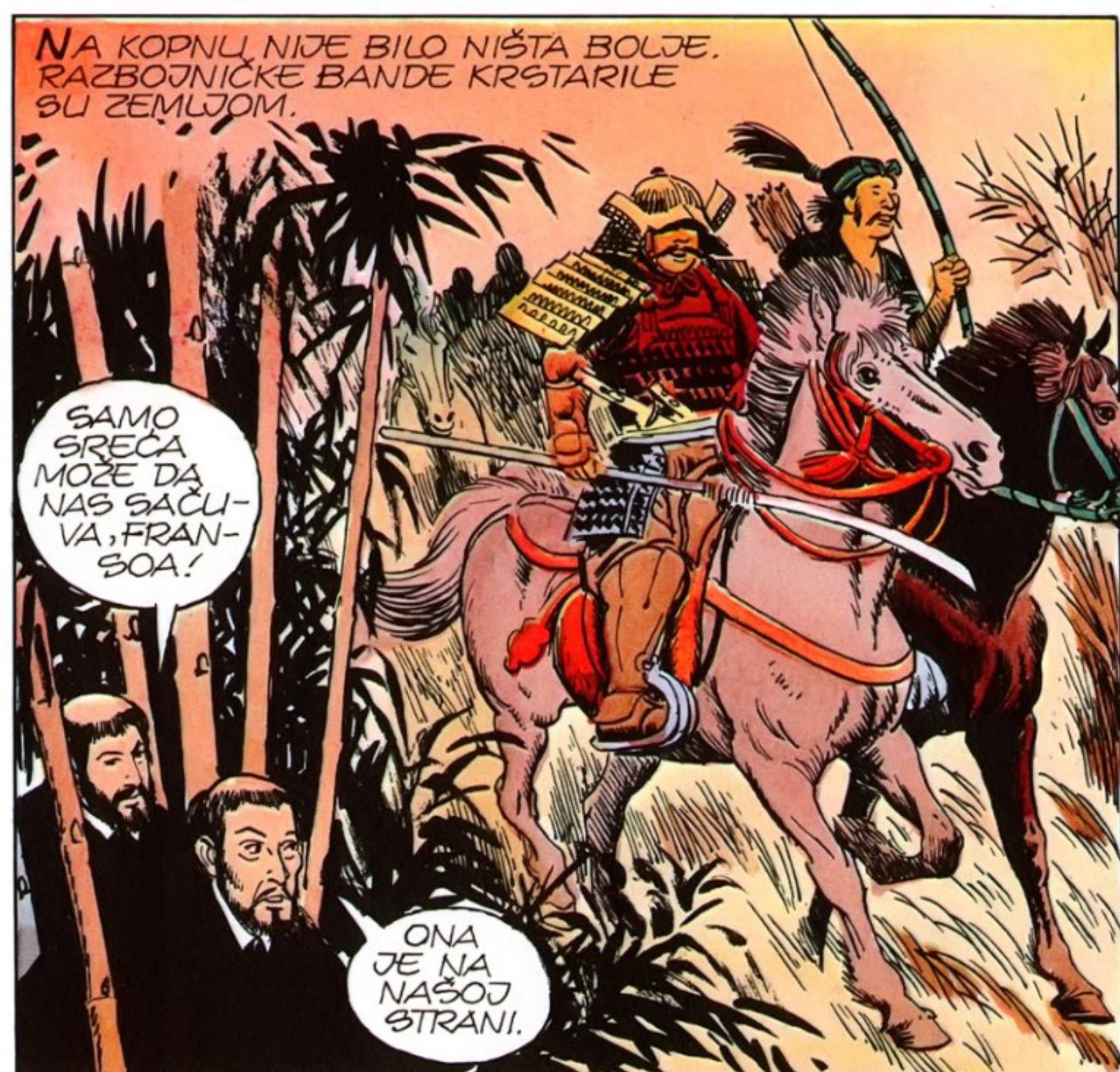
HAJDEMO U KJOTO,
JAPANSKOM CARU!

NJEGOVA DŽLIKA PLOVILA JE ZAPADNOM
OBALOM KJU ŠUA...

...DO LUKE HIRA-
DO. NA SIDRIŠTU
SU ZATEKLI PORTU-
GALSKI BROD.

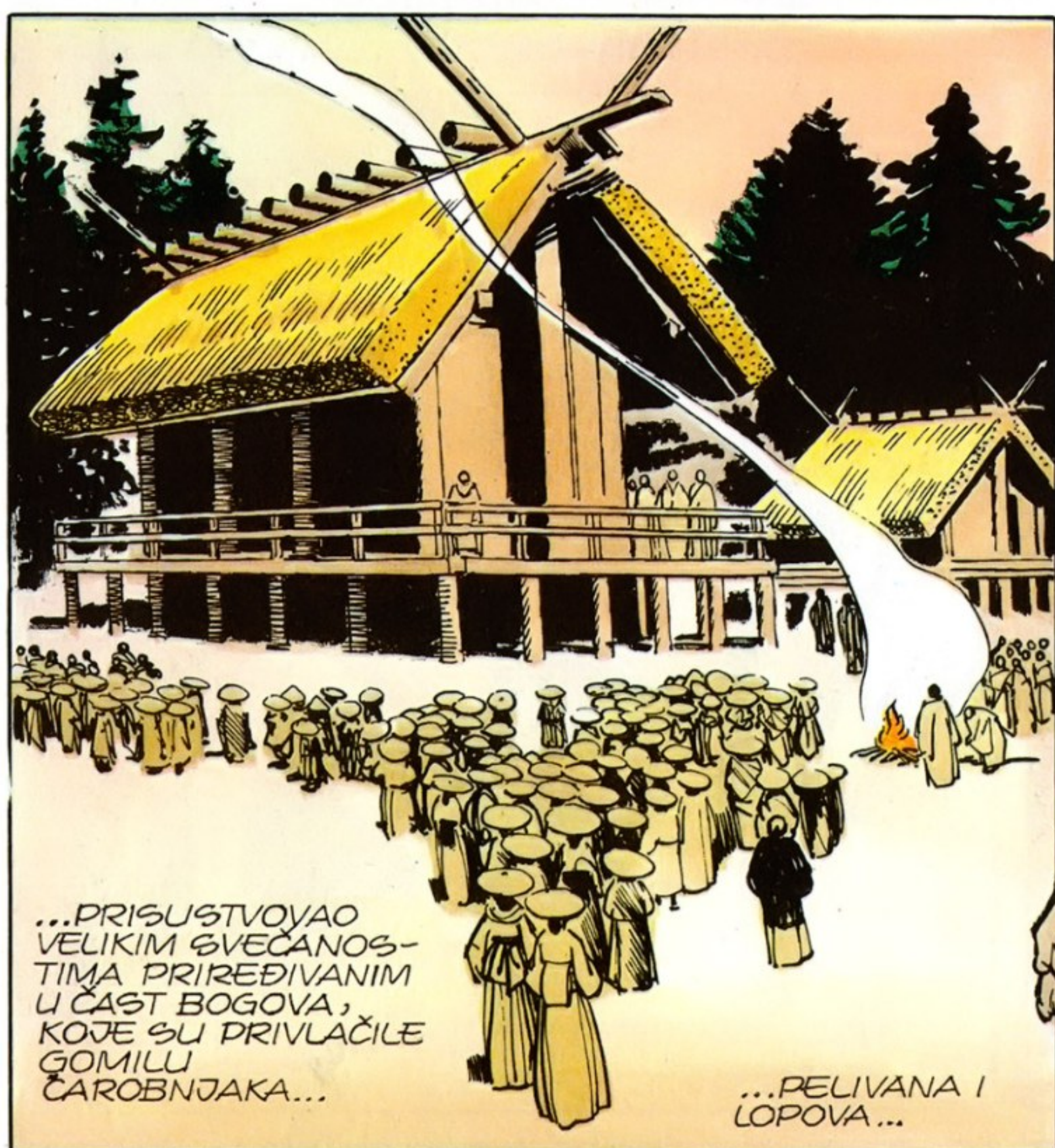

HUAN FERNANDES
I JA, SAMI ĆEMO PRODUŽITI
PREMA KJOTU.

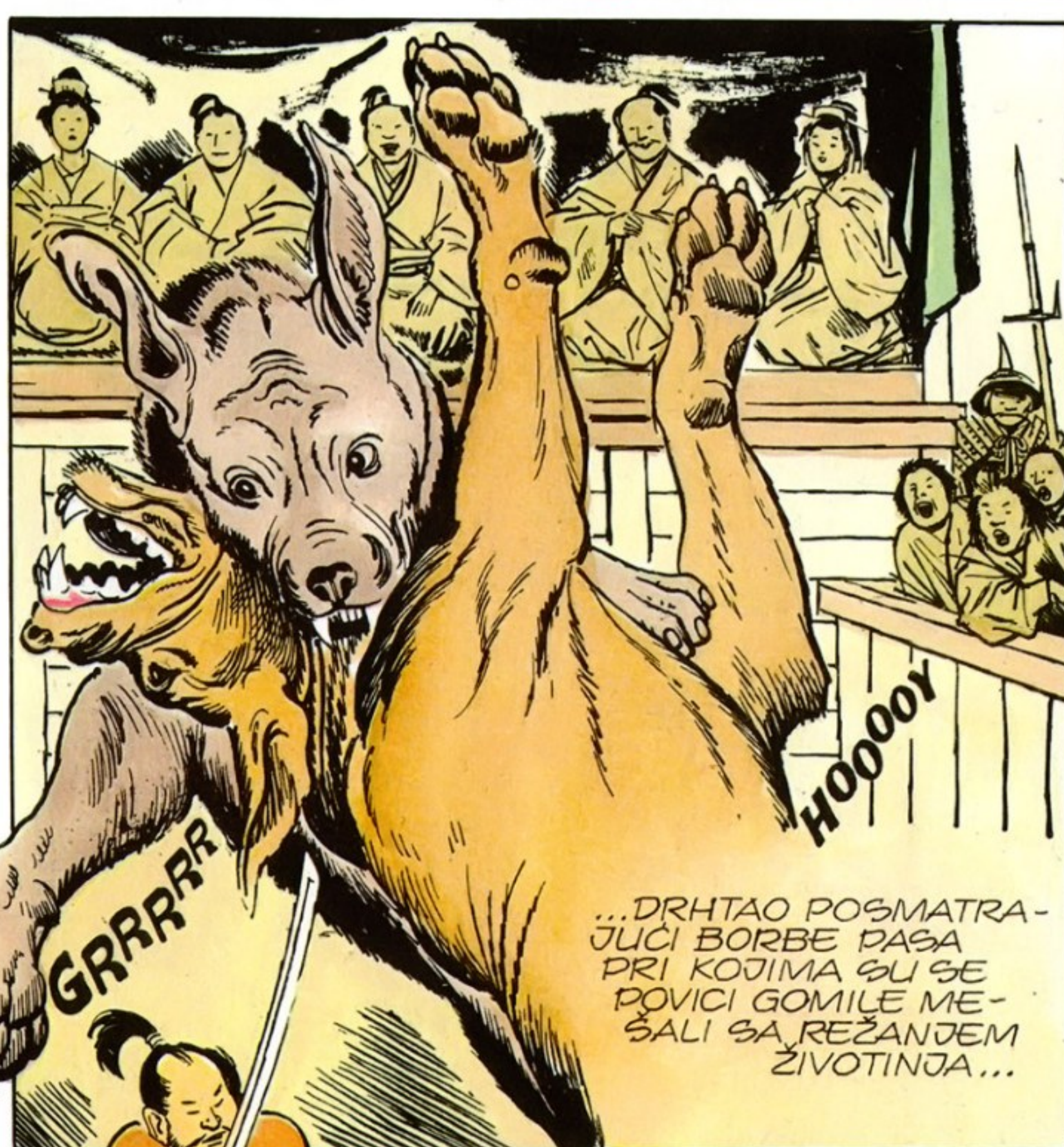

NA TOM PUTOVANJU OD DVE
STOTINE MILJA FRANSOA KSAVIJE JE MNOGO
NAUČIO. SRETAO SE SA BEDOM...

...PRISUSTVOVAO
VELIKIM SVEČANOS-
TIMA PRIREĐIVANIM
U ČAST BOGOVA,
KOJE SU PRIVLAČILE
GOMILU
ČAROBNJAKA...

...PELIVANA I
LOPOVA...

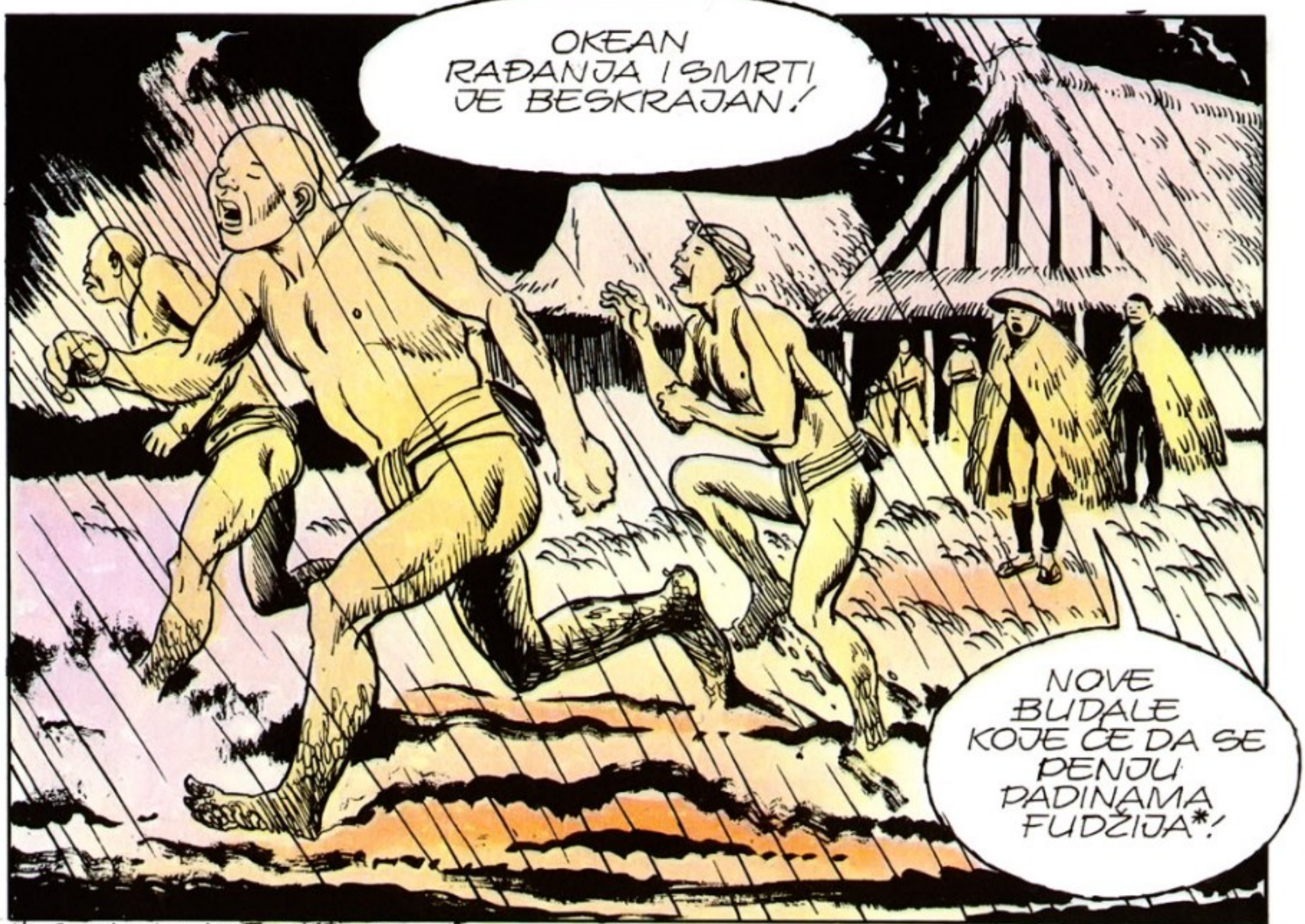
...DRHTAO POSMATRA-
JUCI BORBE PASA
PRI KOJIMA SU SE
POVICI GOMILE ME-
SALI SA REŽANJEM
ŽIVOTINJA...

...GLEDAO. KORMORANE
KAKO SVOJIM GOSPODARIMA
DONOŠE RIBU IZ DUBINA.

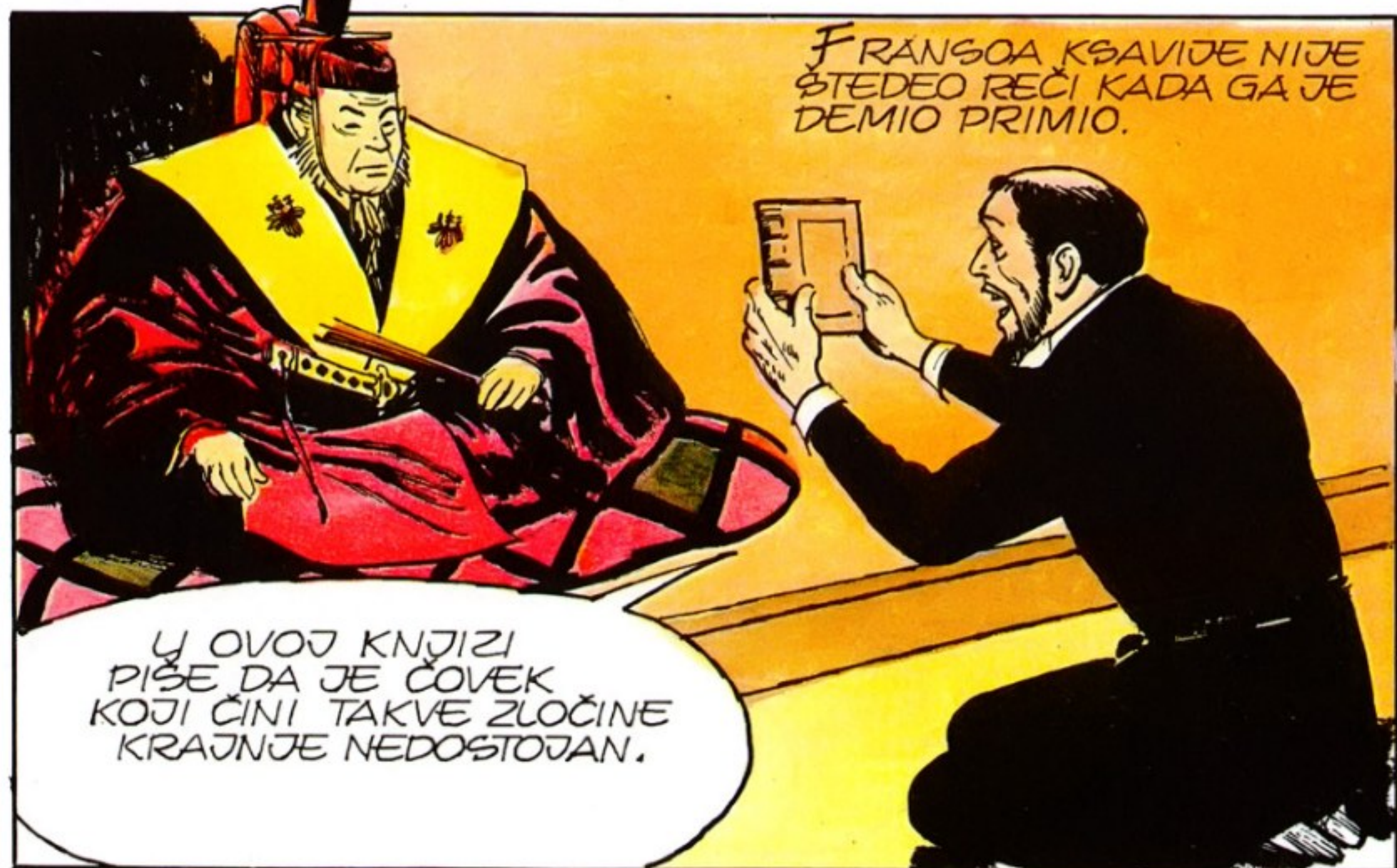
VIDEO JE KAKO
OSUĐENICIMA
ODRUBLJUJU
GLAVE.
POŠTOVAO JE
DUH CARSTVA
IZLAZEĆEG
SUNCA.

* Sveto brdo Fudžijama.

DVOR MOĆNOG DEMIJA JOŠITAKE BIO JE SREDIŠTE SVETKOVINA I ZADOVOLJSTAVA. SAM DEMIO JE UŽIVAO DA RAZGOVARA O BORBI PETLOVA.

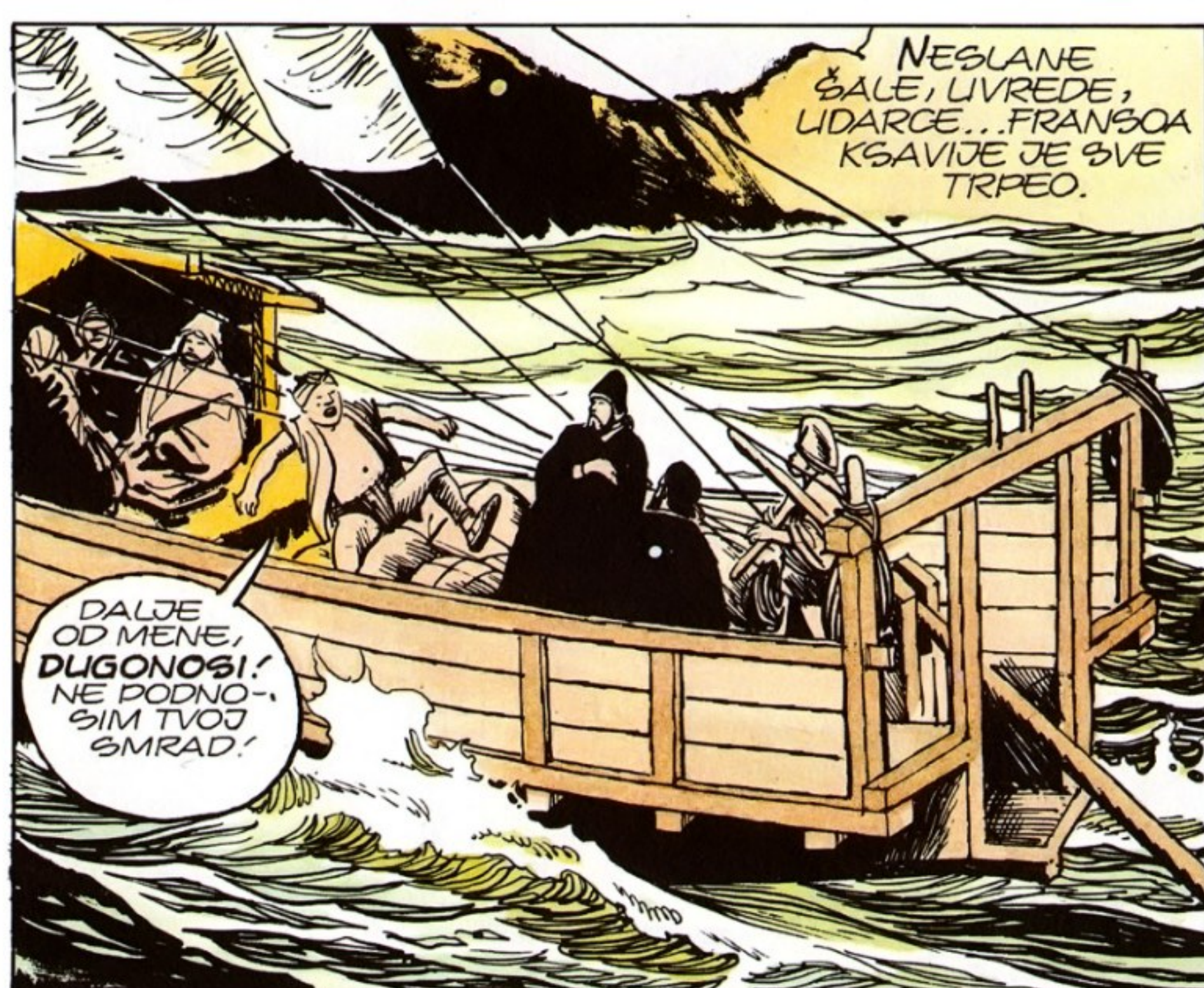

HUAN FERNANDES SE OZBIJNO UPLAŠIO DA ĆE GA POGUBITI.

PONEKAD SU IM TORBARI DOZVOLJAVALI DA IDU ZA NJIHOVIM KONJIMA.

NESLANE ŠALE, LIVREDE, LIDARCE... FRANSOA KSAVIJE JE SVE TRPEO.

SVEGA IH JE JOŠ PETNAEST MILJA RAZDVAJALO OD KJOTA. PREŠLI SU IH IDUĆI PORED JEDNOG SAMURAJA I NJEGOVE PRATNJE.

U HIRADU JE SREO KOZMA DE TOREŠA I IZVUKAO POUKU IZ SVOG NEUSPEHA U KIJOTU.

PUT KOJIM SMO KRENULI JE POGREŠAN. NAROD I KNEŽEVE NEĆE MO PRIVUĆI OVAKO BOŠONOGI.

OČARAN, VELIKODOSTOJNIK JE ZABORAVIO SVOJ STARI GNEV.

TRAŽIM SAMO JEDNO, DOZVOLI DA PROPOVEDAM HRIŠĆANSTVO I SLOBODU TVOJIM GRAĐANIMA DA GA PRIHVATE.

MORAMO PRESTATI DA BUDEMO PONIZNI. DRŽIMO SE DOSTOJANSTVENO.

PO POVRATKU U JAMAGUŠI, FRANSOA JE IZASAO DRED DEMIJA ŠIMICU KAO AMBASADOR PORTUGALSKOG KRALJA.

NISJE PROPUSTIO DA DONESE POKLONE.

EVO MOJE PUNOMOĆI I POKLONA MOGA SLIVERENA.

MOŽEŠ SLOBODNO DA PROPOVEDAŠ PO TRGOVIMA I ULICAMA, A MOJI PODANICI ĆE MOĆI DA PRIHVATE TVOJU VERU, DACU TI I JEDAN HRAM.

DA BI POČASTVOVAO SVOG NOVOG PRIJATELJA, DEMIO GA JE POZVAO DA PRISUSTVUJE CEREMONIJI ŠANOJU.

ČAJNE LISTIĆE TREBA PRELITI KLJUČALOM VODOM, U TOME LEŽI TAJNA.

"VEOMA RADOZNALI, JAPANCI NISU PRESTAJALI DA NAM POSTAVLJAJU PITANJA. POJMA NEMAJU O OBLIKU ZEMLJE I PITANJI SUNČA. ISPITUJU NAS O KOMETAMA, MUNJAMA, KIŠI, SNEGU*."

POLOVINOM
SEPTEMBRA STI-
GAO JE OKINOH-
MU* PORTUGALCI
SU IZAŠLI PRED
NJEGA DA MU
POLJUBE RUKU.

OTOMO JOŠIŠIGE, DEMIO BLINGA
NAPISAO MU JE PISMO.

DEMIO
ŽELI DA VAS
VIDI.
NESTRPLJIVO
OČEKUJE VAŠU
POSETU.

PORTUGALCI
SU SVEČANO
LIŠLI U
PRESTONICU
VELIKODOSTOJNIKA.

FERNAO MENDES
PINTO JE NAPISAO:

"JOŠIŠIGE JE KRENULO PREMA
MISIONARU PET ILI ŠEST KORAKA.
KADA JE MISIONAR HTEO DA PADNE
PRED NJIM NA KOLENA, ON MU TO NIJE
DOZVOLIO I POMOGAO MU JE DA USTANE."

*Pored Hidžija,

IMAM
OVDE TRI
STOTINE KRIZADO-
SA. DAJEM VAM
IH DA SAZIDATE
CRKVI.

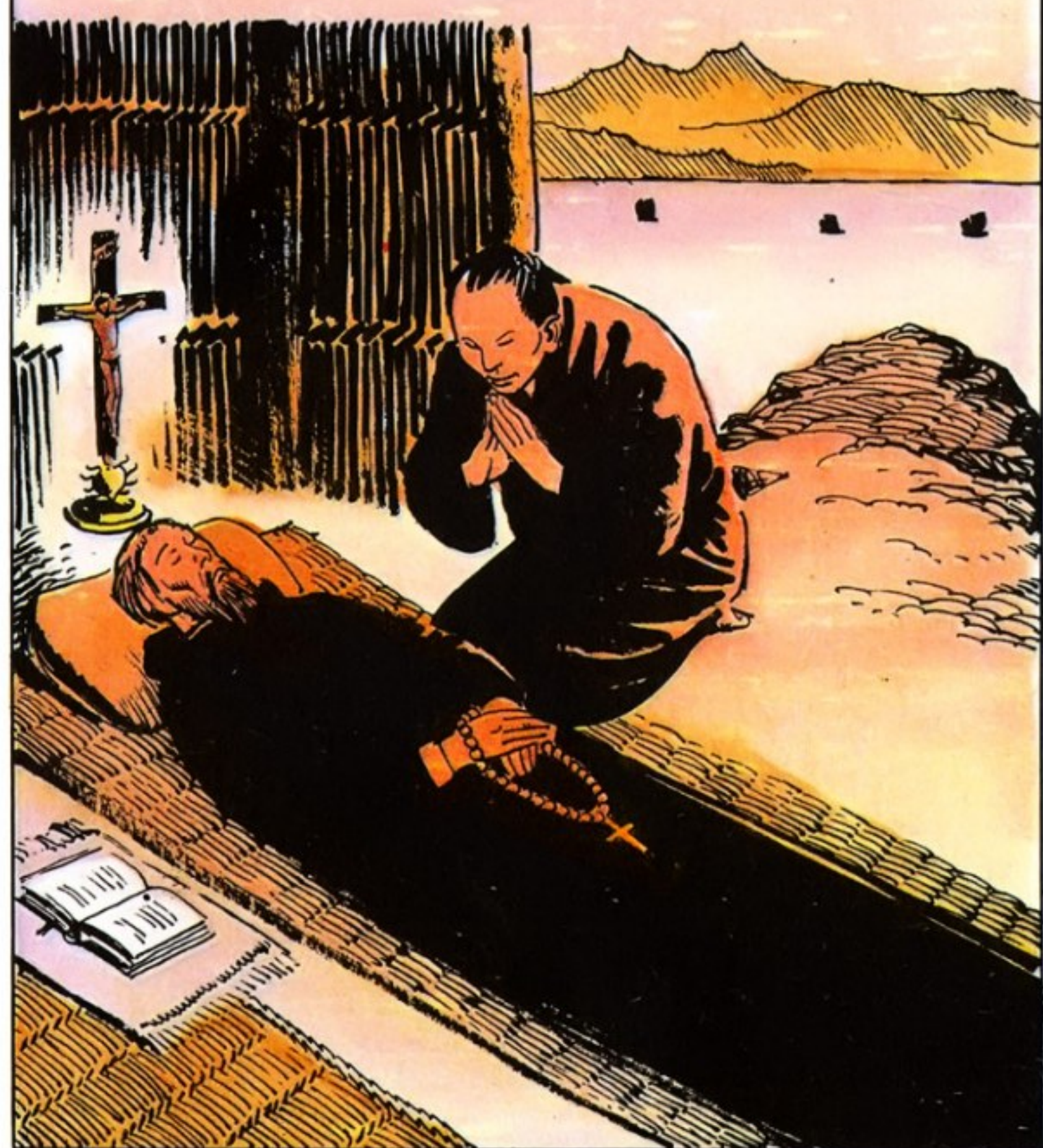
MENDES PINTO, DARODAVAC, BIO JE U HIDŽIJU.
ON JE TADA PLOVIO JAPANSKIM VODAMA POD
ZAPOVEDNIŠTVOM DUARTE DE GAMA, SINA
VAŠKA DE GAME.

ZADATAK MU SE
SASTOJAO U ISTRA-
ŽIVANJU NOVIH
ZEMALJA I ŠIRENJU
HRIŠĆANSTVA.
NAČINIO JE PREDAH
U INDIJI DA BI SE
14. APRILA
1552. GODINE
UKRČAO ZA KINU.

SAN MU SE NIJE OSTVARIO.
UMRO JE 27. NOVEMBRA 1552. GODINE
NA OSTRVU SAN ČUAN,
ISPRED KANTONA,
NI NE UPOZNAVŠI KINU.

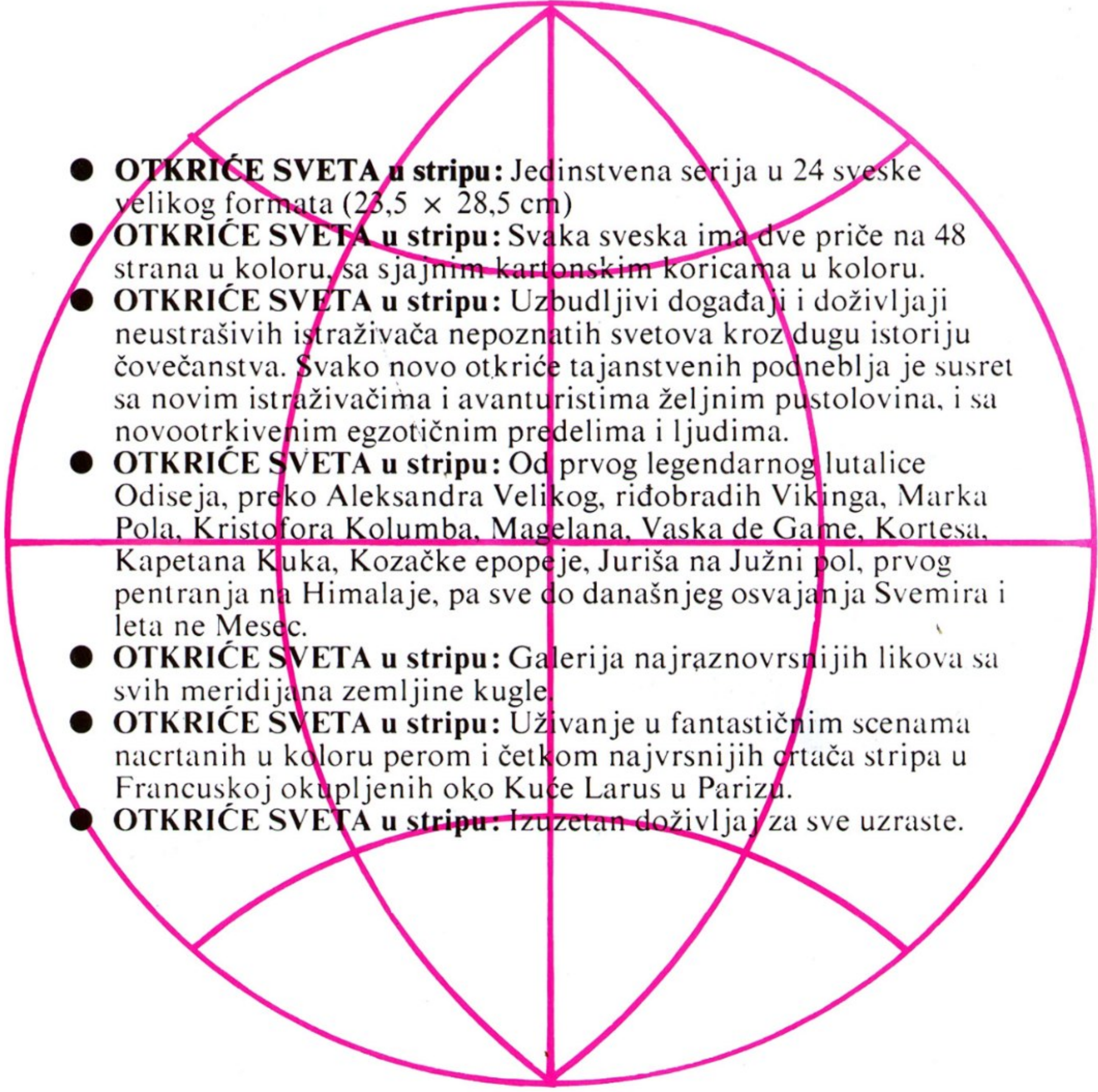
NIKAD VIŠE NEĆE
UGLEDATI JAPANSKE MASE
KAKO U BESKRAJNOJ POVORCI KORAČAJU.

NIŠRO

»DNEVNIK« NOVI SAD

OOOUR IZDAVAČKA DELATNOST

-
- **OTKRIĆE SVETA u stripu:** Jedinstvena serija u 24 sveske velikog formata (23,5 × 28,5 cm)
 - **OTKRIĆE SVETA u stripu:** Svaka sveska ima dve priče na 48 strana u koloru, sa sjajnim kartonskim koricama u koloru.
 - **OTKRIĆE SVETA u stripu:** Uzbudljivi događaji i doživljaji neustrašivih istraživača nepoznatih svetova kroz dugu istoriju čovečanstva. Svako novo otkriće tajanstvenih podneblja je susret sa novim istraživačima i avanturistima željnim pustolovina, i sa novootrkivenim egzotičnim predelima i ljudima.
 - **OTKRIĆE SVETA u stripu:** Od prvog legendarnog lugalice Odiseja, preko Aleksandra Velikog, ridobradih Vikinga, Marka Pola, Kristofora Kolumba, Magelana, Vaska de Game, Kortesa, Kapetana Kuka, Kozačke epopeje, Juriša na Južni pol, prvog pentranja na Himalaje, pa sve do današnjeg osvajanja Svemira i leta ne Mesec.
 - **OTKRIĆE SVETA u stripu:** Galerija najraznovrsnijih likova sa svih meridijana zemljine kugle.
 - **OTKRIĆE SVETA u stripu:** Uživanje u fantastičnim scenama nacrtanih u koloru perom i četkom najvrsnijih ortalaa stripa u Francuskoj okupljenih oko Kuće Larus u Parizu.
 - **OTKRIĆE SVETA u stripu:** Izuzetan doživljaj za sve uzraste.

OTKRIĆE SVETA

u stripu

SADRŽAJ I KOLA:

- Broj 1: ODISEJ I ALEKSANDAR VELIKI
- Broj 2: Pustolovina VIKINGA
- Broj 3: MARKO POLO: od Venecije do Pekinga
- Broj 4: KRISTOFOR KOLUMBO i Novi Svet
- Broj 5: VASKO DE GAMA: novi put začina
- Broj 6: KORTES i zlato Asteka

SADRŽAJ II KOLA:

- Broj 7: PISARO kod Inka
- Broj 8: Pijani brod NA AMAZONU
- Broj 9: MAGELAN na putu oko sveta
- Broj 10: KARTIJE u Kanadi
- Broj 11: NIZ MISISIPI preko Velikih jezera
- Broj 12: Gusar na putu oko sveta – FRENsis DREJK

U sledećem broju:

KARTIJE U KANADI

- Aprila 1534. Kartije se ukrcava »za Kinu«.
- Magla, da ne vidiš prst pred okom. Severozapadni prolaz prema Kini? Beskrajna reka. . . Sveti Lorenc!
- 24. jula 1534: rođena je Nova Francuska.
- Čitava posada ugušena!
- U čamcu, u osvit zore, Šamplen na jezeru Ontario. . .
- Bogata trpeza potiskuje nostalgiju! Borba sa kanadskom zimom.
- Udarci sekire odjekuju obalama Svetog-Lorenca. Juli 1608: započela gradnja Kvibeka.